

Sähköasennusalan kannattavuusselvitys 2024

Alma Business Insights toteuttaa Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry:n kannattavuustutkimuksen tänä vuonna kahdeksatta kertaa. STUL ry:n jäsenyrityksistä on tehty kannattavuustutkimuksia jo vuosikymmeniä. Kannattavuustutkimuksessa selvitetään jäsenyritysten kannattavuuden ja taloudellisen aseman kehitystä.

Sähköasennusalan kannattavuustutkimus perustuu Sähkö- ja teleurakoitsijat STUL ry:n jäsenyritysten uusimpiin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2024 koskeneessa tutkimuksessa käsiteltiin 541 yritystä, joiden yksinomaisena tai pääasiallisena toimialana oli sähköasennus. Tutkittavien yritysten tilinpäätöstiedot on tallennettu Alma Business Insightsin analyysitietokantaan yritysten virallisista tilinpäätöksistä, jotka on saatu joko suoraan tutkimukseen osallistuneilta yrityksiltä tai Kaupparekisteristä 30.6.2025 mennessä. Tilinpäätöstiedot on oikaistu Yritystutkimus ry:n ohjeistuksen mukaisesti vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

Katsauksen lopussa Luvussa 10 on esitetty tunnuslukujen laskentakaavoja ja tulkintaohjeita. Niiden avulla lukijat voivat saada enemmän informaatiota käytetyistä luvuista ja samalla niiden tulkinta helpottuu.

Tutkimuksen on laatinut analyytikko Ari Rajala. Tilinpäätösten analysointia tutkimusta varten ovat tehneet lisäksi tilinpäätösanalyytikot Mervi Lehtinen, Enni Lunkka, Kalle Holm, Tiia Tuomisto ja Matias Takala.

Alma Business Insights on yksi maan johtavista tietopalveluiden tarjoajista. Palveluidemme avulla asiakkaamme voivat parantaa kilpailukykyään reagoimalla nopeasti toimintaympäristön muutoksiin ja välttää riskejä käyttämällä päätöksenteon pohjana luotettavaa ja virallista informaatiota.

<https://www.almainsights.fi/yritystietopalvelut/>

tietopalvelut@almatalent.fi

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen	3
3	Toiminnan laajuus ja tehokkuus.....	4
3.1	Liikevaihto	4
3.2	Henkilöstö	5
3.2.1	Liikevaihto henkilöä kohden	5
3.2.2	Jalostusarvo henkilöä kohden	7
3.2.3	Henkilöstökulut henkilöä kohden	7
4	Kannattavuus.....	9
4.1	Kannattavuuden kehitys.....	9
4.2	Rahoitustulos ja nettotulos	11
4.3	Sijoitetun pääoman tuotto	12
5	Taloudellinen asema.....	14
5.1	Taloudellisen aseman kehitys.....	14
5.2	Vakavaraisuus	14
5.3	Maksuvalmius	16
6	Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella	21
6.1	Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella	22
6.2	Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella	23
6.3	Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella	24
7	Tulokset alueittain	25
8	Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne.....	29
8.1	Kustannusrakenne	29
8.2	Taserakenne	30
9	Yhteenveto.....	32
10	Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta.....	34
Liite 1 Toimialatilasto: Sähkö- ja teleurakointialan yritykset		

1 Johdanto

Sähköasennusalan lasku jatkui

Vuonna 2024 Suomen rakennus- ja kiinteistöalan toimintaympäristö oli edelleen haastava korkeiden kustannusten sekä korkojen ja rakentamisen hidastumisen myötä. Yleisen investointihalukkuuden heikkeneminen ja asiakkaiden säästötoimenpiteet tekivät vuodesta edellistä haastavamman. Rakennusteollisuus RT on arvioinut vuoden 2024 rakentamisen volyymin laskeneen 8 prosenttia. Pahiten lasku kohdistui asuntorakentamiseen 26 prosenttia, mutta myös toimitila- ja korjausrakentaminen olivat muutaman prosentin laskussa.

Sähköasennusalan keskimääräisen yrityksen liikevaihto on laskenut kahden viimeisen vuoden ajan. Sitä aiemmin alan yritysten kasvu oli selvästi yleistä talouskasvua nopeampaa. Parina viime vuonna Suomen talouden kasvu on ollut negatiivinen samoin kuin alan keskivertoyrityksen. Suomen talous supistui vuonna 2024 0,1 prosenttia ja 2023 0,9 prosenttia¹ kun sähköasennusalan keskivertoyrityksen liikevaihto supistui vastaavina vuosina 2,0 ja 1,2 prosenttia. Vuosiin 2022 ja 2021 verrattuna pudotus on ollut suuri, sillä alan keskivertoyritys kasvoi vuonna 2022 10,1 prosenttia ja vuonna 2021 7,7 prosenttia. Inflaatio oli parina edellisenä vuonna voimakasta ja se kasvatti osaltaan alan yritysten liikevaihtoja. Viime vuonna inflaatio saatiin vihdoin kuriin ja se oli enää 1,6 prosenttia. Mikäli tarkastellaan keskivertoyrityksen inflaatiokorjattua reaalista kasvua, niin edellisvuonna 2023 reaalin kasvu jäi jopa 7,4 prosenttia negatiiviseksi, kun viime vuonna 2024 reaalin liikevaihto supistui 3,6 prosenttia.

Yritysten väliset erot kasvussa ovat olleet suuret. Nykyisessä markkinatilanteessa nopeimmin kasvava neljännes toimialan yrityksistä on pystynyt kasvattamaan liiketoimintaansa vähintään 15,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Samanaikaisesti kuitenkin heikoiten kasvavan neljänneksen liikevaihto on supistunut vähintään 18,7 prosenttia. Eri kokoluokittain tarkasteltuna kasvu on myös ollut epätasaista. Pienten alle puoli miljoonaa euroa vaihtavien yritysten keskimääräinen liikevaihdon lasku oli 8,9 prosenttia, kun 5-10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä kasvua kertyi edelleen keskimäärin 5 prosenttia.

Myynnin tehokkuus pysyi edellisen tasolla. Keskimääräinen liikevaihto per henkilö oli 147 tuhatta euroa edellisvuoden tapaan. Jalostusarvo per henkilö on ollut tutkimusjaksolla lievässä kasvussa saavuttaen vuonna 2023 tutkimusjakson korkeimman tason 64,1 tuhatta euroa. Viime vuonna kasvu kuitenkin pysähtyi. Myynnin tehokkuuden pysyessä ennallaan henkilöstökulut henkilö kohden laskivat lievästi. Vuonna 2024 sähköasennusalan työntekijän palkkoihin ja henkilösivukuluihin kului keskimäärin 52,2 tuhatta euroa per henkilö vuodessa. Niin toiminnan tehokkuus kuin keskimääräiset henkilöstökulutkin kasvavat siirryttäessä pienemmistä yrityksistä suurempiin. Tehokkuus on ollut läpi tutkimusjakson parempaa liikevaihdoltaan isommissa yrityksissä. Vuonna 2024 liikevaihto per henkilö on yli 10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä ollut 2,5-kertainen suhteessa alle puoli miljoonaa euroa vaihtaviin yrityksiin, kun samaan aikaan henkilöstökulutkin ovat olleet noin 2,4-kertaiset.

¹ Suomen virallinen tilasto (SVT): Kansantalouden vuositilinpito [verkkajulkaisu]. ISSN=2954-0828. Helsinki: Tilastokeskus [Viitattu: 17.7.2025].
Saantitapa: <https://stat.fi/tilasto/vtp>

Suhteellinen kannattavuus parani hieman edellisvuodesta

Kannattavuuden taso on ollut toimialalla yleisesti ottaen hyvä. Keskimääräisen yrityksen käyttökate pysyi hyvällä yli 7 prosentin tasolla vuoteen 2020 asti, mutta vuonna 2021 se laski tyydyttävälle alle 7 prosentin tasolle ja on pysynyt sen jälkeen hyvän rajan alapuolella.

Vuonna 2024 suhteellinen käyttökate parani hieman edellisvuodesta ja oli 6,8 prosenttia. Rahoitustulosprosentti parani edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä 5,8 prosenttiin, mutta nettotulosprosentti laski 0,3 prosenttiyksikköä ja oli 3,6 prosenttia. Myös sijoitetun pääoman tuotto-prosentti laski prosenttiyksikön. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna kannattavuus on kuitenkin ollut keskimäärin erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan. Vuonna 2024 pääoman tuottoaste oli 15,4 prosenttia ja erinomaisen 15 prosentin rajan rikkoi 50,6 prosenttia yrityksistä. Alan kannattavuus pääoman tuotolla mitattuna on ollut myös koko maan keskitasoa parempi. Viime vuonna keskivertoyrityksen pääoman tuottoaste oli koko maan tasolla 13,2 prosenttia. Huomattavaa on, että alalla hyvä kannattavuus painottuu yli 0,5 miljoonaa euroa liikevaihtoa tekeviin yrityksiin.

Maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat pysyneet hyvällä tasolla

Yritysten keskimääräinen vakavaraisuus omavaraisuusasteella mitattuna on vahvistunut koko tarkastelujakson ajan. Vaikka omavaraisuusaste on ollut koko tarkastelujakson keskimäärin hyvällä tasolla, on vakavaraisuus jatkanut viime vuosina vahvistumistaan. Vuosina 2019–2024 omavaraisuusaste on ollut erinomaisella yli 50 prosentin tasolla. Vuonna 2024 keskimääräinen omavaraisuusaste nousi jo lähes 60 prosenttiin. Heikon, alle 15 prosentin omavaraisuuden omaavia yrityksiä oli vain 10,5 prosenttia. Tyypillisesti suuremmilla yrityksillä omavaraisuusaste on pieniä verrokkeja matalampi, ja tämä on havaittavissa myös sähköasennus-alalla läpi koko tarkastelujakson.

Maksuvalmius on ollut keskimäärin erinomaisella tasolla. Quick ratiolla mitattuna maksuvalmius on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin 1,8, mikä kertoo rahoitusomaisuuden kattavan lyhytaikaiset vastuut 1,8-kertaisesti. Vuonna 2024 quick ratio nousi vielä hieman pitkän ajan keskimääräistä korkeammalle tasolle ollen 1,9.

Ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoaikojen kehitys on ollut vahvasti sidoksissa toisiinsa. Myyntisaamisten kiertoaika oli vuonna 2024 33 päivää, kun ostovelkojen kiertoaika oli 35 päivää. Tutkituilla yrityksillä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika on laskenut kolmella päivällä. Keskimäärin myyntisaamisten kiertoaika on ollut hieman ostovelkojen kiertoaikaa lyhyempi, jolloin yritysten ostovelat tulee maksetuksi hieman myöhemmin kuin myynnistä saadut maksut saadaan kassaan.

2 Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen

Tutkimuksessa on käytetty vuoden 2024 osalta 541 osakeyhtiön tilinpäätöstietoja. Tutkimusjoukko koostuu STUL ry:n jäsenistöstä. Tilinpäätöstietoja on saatu suoraan jäsenyrityksiltä sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta. Yritysten tilinpäätökset on oikaistu yleisten tutkimusperiaatteiden mukaisesti. Omistajan palkkakorjausta ei ole tehty, vaikka omistaja olisi nostanut palkkansa kokonaan tai osittain osinkoina tai yksityisottoina.

Tutkimusraportissa sähköasennusalan yritysten tulokset on esitetty kaikkia yrityksiä kuvaavan mediaanin lisäksi jaettuna pienempiin osajoukkoihin sekä kokoluokan että sijainnin mukaan. Kullekin osajoukolle on laskettu sitä kuvaava mediaaniarvo tarkasteltavasta tunnusluvusta.

Taulukko 2-1 Tutkimusaineiston yritysten lukumäärä

Yritysten lukumäärä	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Osakeyhtiöt	497	523	569	632	694	736	752	770	541
Yritysten liikevaihdon mukaan									
<0,5 M€	195	210	232	256	306	325	318	335	259
0,5-1,0 M€	91	81	81	99	103	107	100	100	62
1,0-5,0 M€	152	165	186	201	200	211	234	231	137
5,0-10,0 M€	21	23	27	28	38	36	38	40	34
>10,0 M€	38	44	43	48	47	57	62	64	49
Alueen mukaan									
Uusimaa	156	167	182	208	223	235	237	240	184
Lounais-Suomi	138	144	161	179	200	212	217	221	155
Itäinen Suomi	93	98	104	111	122	132	137	142	91
Läntinen Suomi	55	57	60	68	75	79	82	84	57
Pohjois-Suomi	55	57	62	67	74	78	79	83	54

Raportin taulukoissa on esitetty tutkimustulokset osakeyhtiöistä. Henkilöyhtiöt on jätetty raportissa tarkastelun ulkopuolelle johtuen niiden tietojen vähäisestä saatavuudesta. Kokonaisuudessaan tarkastelujoukko on pienentynyt hieman edellisvuodesta, pysyen kuitenkin tilastollisen merkitsevyyden kannalta riittävällä tasolla. Kaikki tutkimusjoukon yritykset eivät ole vielä raportoineet tietojaan kaupparekisteriin. Yleisesti mediaani toimii keskilukuna sitä paremmin, mitä suurempi havaintomäärä on kyseessä.

Liikevaihtoluokkiin yritykset on luokiteltu sen mukaan, mikä yrityksen liikevaihto kunakin vuonna on ollut. Näin ollen tietty yritys voi kuulua eri luokkaan eri vuosina. Tutkimustuloksia tulkittaessa on otettava huomioon, että kaikista yrityksistä ei ole ollut käytettävissä tilinpäätöstietoja koko tarkastelujaksolta ja tästä syystä yritysjoukot eri vuosina eroavat toisistaan. Tästä aiheutuvaa lievää epätasaisuutta tarkasteltaessa tunnuslukujen kehitystä usean vuoden aikavälillä ei pidetä tutkimusjoukon suuren koon takia merkittävänä.

Aineistosta on laskettu mediaanit sekä ylä- ja alakvartiilit. Mediaani on suuruusjärjestykseen asetetun aineiston keskimäinen arvo. Aineistosta 50 % on siten mediaania suurempia ja 50 % mediaania pienempiä. Mediaani usein kuvaa aineiston keskimääräistä arvoa paremmin kuin aritmeettinen keskiarvo. Yläkvartiili on arvo, jota suurempia on 25 % aineistosta ja alakvartiili vastaavasti arvo, jota pienempiä on 25 % aineistosta.

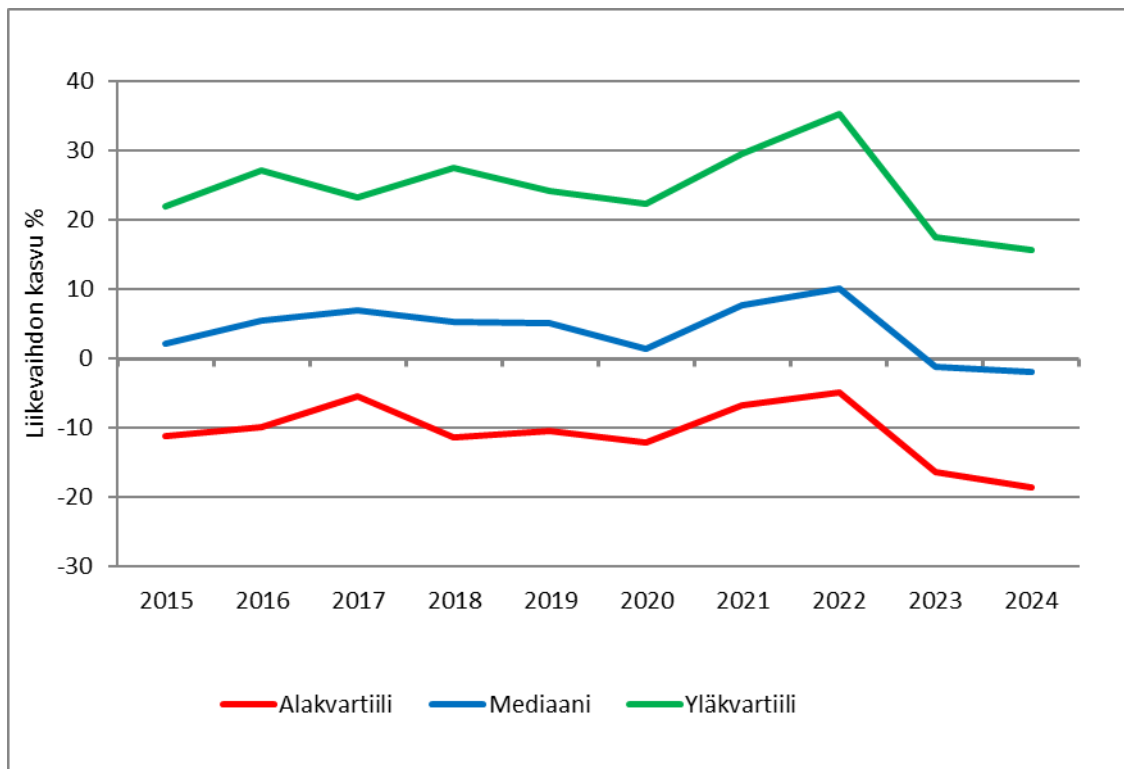
3 Toiminnan laajuus ja tehokkuus

Taulukko 3-1 Yritysten toiminnan laajuus, mediaanit

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	5,3	5,1	1,4	7,7	10,1	-1,2	-2,0	3,8
Liikevaihdon kasvu-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	1,9	1,1	0,0	3,4	4,4	-6,9	-8,9	-0,7
0,5-1,0 M€	6,7	2,9	-1,5	9,0	17,0	-1,6	1,4	4,9
1,0-5,0 M€	9,9	8,0	3,7	12,3	15,6	-0,5	-2,0	6,7
5,0-10,0 M€	0,2	9,0	5,4	13,6	11,9	9,0	5,0	7,7
>10,0 M€	0,2	6,2	0,8	9,1	9,0	8,4	1,2	5,0

3.1 Liikevaihto

Kuva 3-1 Yritysten liikevaihdon kasvu-%

Rakennusalan lama näkyy selvästi toimialan yritysten liikevaihtojen kehityksessä. Vuosien 2021 ja 2022 vahva kasvu kääntyi useimmilla alan yrityksillä vuonna 2023 laskuksi. Viime vuonna lasku edelleen kiihtyi. Liikevaihdon keskimääräinen lasku oli 2,0 prosenttia, kun edellisvuonna liikevaihdot laskivat 1,2 prosenttia. Vuonna 2024 54,6 prosentilla yrityksistä liikevaihto laski, kun edellisvuonna vastaava luku oli 52,3 prosenttia. Suomessa inflaatio oli viime vuonna 1,6 prosenttia, joten vain 40,5 prosenttia alan yrityksistä ylsi reaaliseseen kasvuun. Edellisvuonna vastaava osuus oli 38,2 prosenttia. Kannattavuusselvityksessä tarkasteltujen yritysten liikevaihdon mediaani vuonna 2024 oli 597 tuhatta euroa, kun edellisvuonna vastaava luku oli 704 tuhatta euroa. Vuosina 2015–2022 liikevaihdon kasvu on ollut kasvutrendissä mediaanin ja yläkvartiilin osalta, kunnes vuonna 2023 myös mediaani kään-

tyi laskuun. Heikoimman neljänneksen yrityksillä liikevaihto on ollut laskussa koko tarkastelujakson ajan. Vuonna 2024 sekä mediaani että ala- ja yläkvartiilit olivat tarkastelujakson heikoimmalla tasolla.

Liikevaihdon kasvu on vaihdellut eri kokoluokkien välillä vuosittain. Keskimäärin kasvu on ollut vahvinta 5–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä, joilla tarkastelujakson 2018–2024 kasvun keskiarvo on ollut 7,7 prosenttia. Vuonna 2024 liikevaihdot laskivat voimakkaasti alle 0,5 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä. Voimakas laskuvuosi oli niille jo toinen perättäinen. Myös 1–5 miljoonaa euroa vaihtavilla liikevaihdot olivat laskussa. Vahvinta kasvu oli 5–10 miljoonaa euroa vaihtavilla, joilla kasvu oli edelleen hyvällä 5 prosentin tasolla. Myös yli 10 miljoonaa ja 0,5–1 miljoonaa vaihtavissa luokissa kirjattiin niukkaa kasvua. Kaikissa kokoluokissa paitsi 0,5–1 miljoonaa vaihtavissa kasvuluvut olivat edellisvuotta heikommat. Suurin pudotus 7,2 prosenttiyksikköä oli yli 10 miljoonaa euroa vaihtavissa. Myös 5–10 miljoonaa euroa vaihtavissa kolmen edellisvuoden korkeat kasvuluvut putosivat nyt selvästi maltillisemmalle 5 prosentin tasolle. Ryhmä oli myös ainoa, joka ylsi reaaliseseen kasvuun. Kaikissa kokoryhmissä jäätiin selvästi tarkastelujakson keskiarvoa heikommalle tasolle. Eniten jakson keskimääräisestä tasosta jäätiin alle 1–5 miljoonan euron ja alle 0,5 miljoonan euron kokoluokassa. Kaikkein pienimmässä luokassa koko tarkastelujakson kasvun keskiarvo jää 0,7 prosenttia negatiiviseksi. Tarkastelujaksolla inflaatio on ollut keskimäärin 2,8 prosenttia.

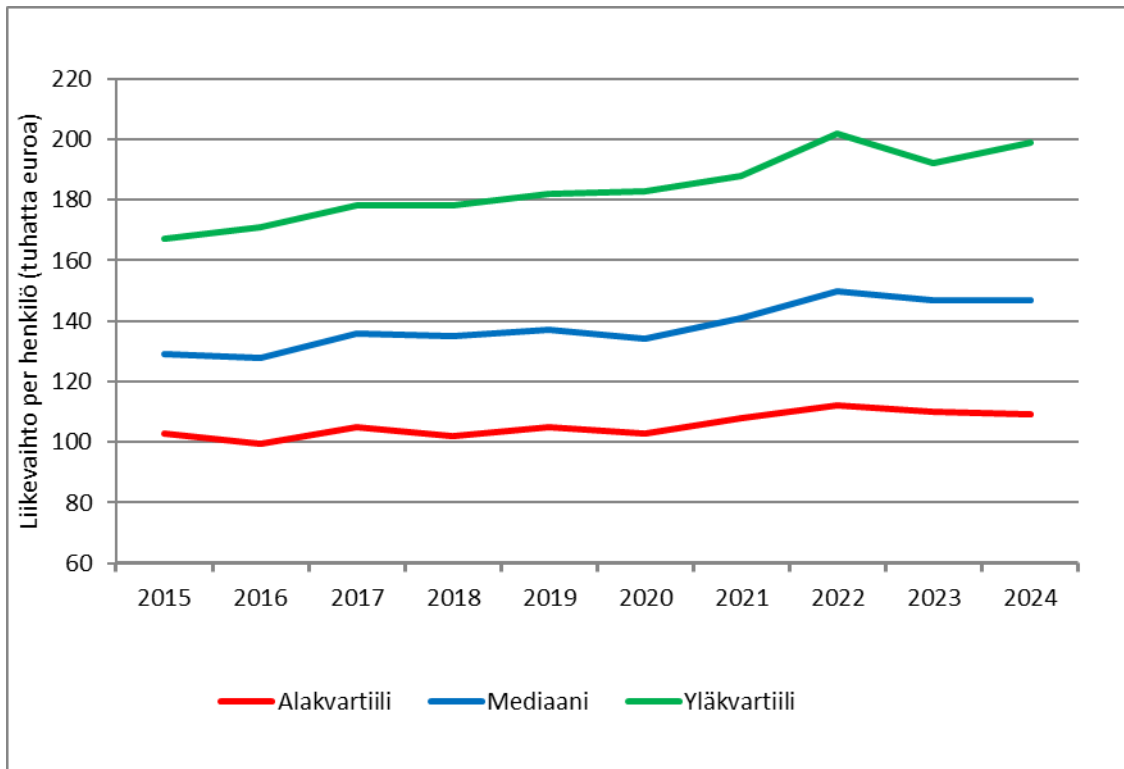
3.2 Henkilöstö

Tutkimukseen osallistuneiden yritysten henkilöstön lukumäärän mediaani vuonna 2024 oli kahdeksan. Pienten yritysten suhteellinen osuus on kasvanut hieman edellisvuodesta, mutta se ei ole vaikuttanut yritysten keskimääräiseen henkilömäärään.

3.2.1 Liikevaihto henkilöä kohden

Työntekijää kohden lasketulla liikevaihdolla arvioidaan toiminnan tehokkuutta. Menetelmä on karkea yksittäistä yritystä tarkasteltaessa, sillä tapa raportoida henkilöstömäärä vaihtelee yritysten välillä. Lisäksi ulkopuolisina palveluina ostettavat henkilöstöpalvelut vaikuttavat tähän arvioon. Menetelmä antaa kuitenkin hyvän kuvan tehokkuuden kehittymisestä, kun käytettävä aineisto on riittävän laaja.

Kuva 3-2 Yritysten liikevaihto per henkilö

Mediaaniyrityksen liikevaihto henkilöä kohti oli 147 tuhatta euroa vuonna 2024. Vuosina 2018–2020 tunnusluvun mediaaniarvo pysyi jokseenkin samalla tasolla, mutta nousi vuonna 2021 uudelle tasolle yli 140 tuhanteen euroon. Vuonna 2024 keskimääräisen yrityksen henkilöä kohden tekemä liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla. Vuonna 2023 se supistui edellisvuodesta kolme tuhatta euroa.

Ylimmän ja alimman kvartiilin välinen ero on pysynyt huomattavan suurena läpi tarkastelujakson. Yläkvartiilin myynnin tehokkuus on tarkastelujaksolla ollut noin 1,8-kertainen suhteessa alakvartiilin henkilöä kohden laskettuun liikevaihtoon. Taulukosta 3–2 voidaan huomata, että tehokkuus kasvaa tasaisesti liikevaihdon kasvaessa. Yli 10 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten keskimääräinen tehokkuus on vuonna 2024 ollut noin 2,5-kertainen suhteessa pienimpään, alle puoli miljoonaa euroa vaihtavaan yritysjoukkoon.

Taulukko 3-2 Liikevaihto/hlö, mediaani

1 000 €	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Liikevaihto	859	740	662	679	743	704	597	712
Henkilöstö keskimäärin	9	10	9	10	9	8	8	9
Liikevaihto/hlö	135,0	137,0	134,0	141,0	150,0	147,0	147,0	142,0
Liikevaihto/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	98,9	104,0	102,0	100,0	109,0	105,5	103,0	103,2
0,5-1,0 M€	114,0	126,5	117,0	122,0	133,0	130,0	145,0	126,8
1,0-5,0 M€	141,0	139,5	140,0	147,0	158,0	154,0	153,0	147,5
5,0-10,0 M€	182,0	178,5	170,0	172,5	191,0	187,5	195,5	182,4
>10,0 M€	185,0	201,0	198,0	221,0	211,0	235,0	256,0	215,3

3.2.2 Jalostusarvo henkilöä kohden

Taulukko 3-3 Yritysten jalostusarvo per henkilö, mediaani

1 000 €	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	59,2	60,7	60,0	62,0	61,7	64,1	64,1	61,7
Jalostusarvo/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	47,9	46,9	46,5	47,8	49,0	43,1	40,1	45,9
0,5-1,0 M€	54,4	56,0	55,4	55,7	55,0	58,4	58,9	56,3
1,0-5,0 M€	61,3	64,9	62,9	64,1	64,9	67,0	66,2	64,5
5,0-10,0 M€	66,7	64,2	66,0	69,4	70,1	73,7	81,1	70,2
>10,0 M€	70,0	65,9	69,8	73,3	70,2	74,7	77,8	71,7

Jalostusarvo henkilöä kohden kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa yhtä työntekijää kohden. Näin ollen se on liikevaihdon per henkilö ohella toinen hyvä mittari kuvaamaan henkilöstön sekä yrityksen toiminnan tehokkuutta. Keskimääräinen henkilöä kohden laskettu jalostusarvo vuonna 2024 oli 64,1 tuhatta euroa pysyen edellisvuoden tasolla. Tarkastelujaksolla vuosina 2018–2024 jalostusarvo henkilöä kohden on kasvanut 4 900 eurolla. Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan vastaava ilmiö kuin liikevaihto per henkilö -lukuja tarkasteltaessa. Mitä suurempi kokoluokka, sitä enemmän yritykset kykenevät tuottamaan lisäarvoa liiketoiminnastaan henkilöä kohden. Tosin ylimässä yli 10 miljoonaa luokassa henkilöä kohden tuotettu jalostusarvo jäi viime vuonna hieman 5–10 miljoonaa luokkaa heikommaksi.

3.2.3 Henkilöstökulut henkilöä kohden

Taulukko 3-4 Henkilöstökulut per henkilö, mediaani

1 000 €	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	49,7	51,0	50,0	51,0	51,6	52,4	52,2	51,1
Henkilöstökulut/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	37,6	36,8	38,2	34,2	29,9	30,7	27,6	33,6
0,5-1,0 M€	47,8	49,3	48,1	49,1	47,5	49,8	50,5	48,9
1,0-5,0 M€	50,4	52,5	50,9	52,4	52,2	54,8	55,8	52,7
5,0-10,0 M€	57,1	54,9	53,3	56,3	55,6	59,9	61,0	56,9
>10,0 M€	57,8	58,8	58,2	59,8	60,6	63,8	66,3	60,8

Henkilöstökulut kasvavat yrityksen koon mukaan, kuten taulukosta 3–4 nähdään. Keskimäärin liikevaihdoltaan suurimmassa yritysluokassa henkilöstökulut per työntekijä ovat 2,4-kertaiset suhteessa liikevaihdoltaan pienimpään yritysluokkaan. Henkilöstökulut/työntekijä mediaani on ollut viime vuosina lievässä kasvussa ollen 52,2 tuhatta euroa vuonna 2024. Mediaaniyrityksen yhden henkilön vuotuinen työllistämiskulu on kasvanut kuudessa vuodessa 2 500 eurolla eli 5 prosentilla. Eniten se on kasvanut suurimmassa luokassa, jossa kasvu on ollut 14,6 prosenttia. Pienimmässä luokassa työntekijää kohden laskettu henkilöstökulu

on supistunut 26,7 prosenttia. Pienimmässä luokassa omistajat ovat voineet tinkiä palkoistaan ylläpitääkseen yhtiön tulosta.

4 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuudella tarkoitetaan pelkistettynä yrityksen kykyä tuottaa toiminnallaan enemmän tuloja kuin tulojen tuottamiseen käytetään varoja. Toimialan kannattavuutta ja kannattavuuden kehitystä on arvioitu käyttökatte-, rahoitustulos- ja nettotulosprosentilla sekä sijoitetun pääoman tuottoasteella.

4.1 Kannattavuuden kehitys

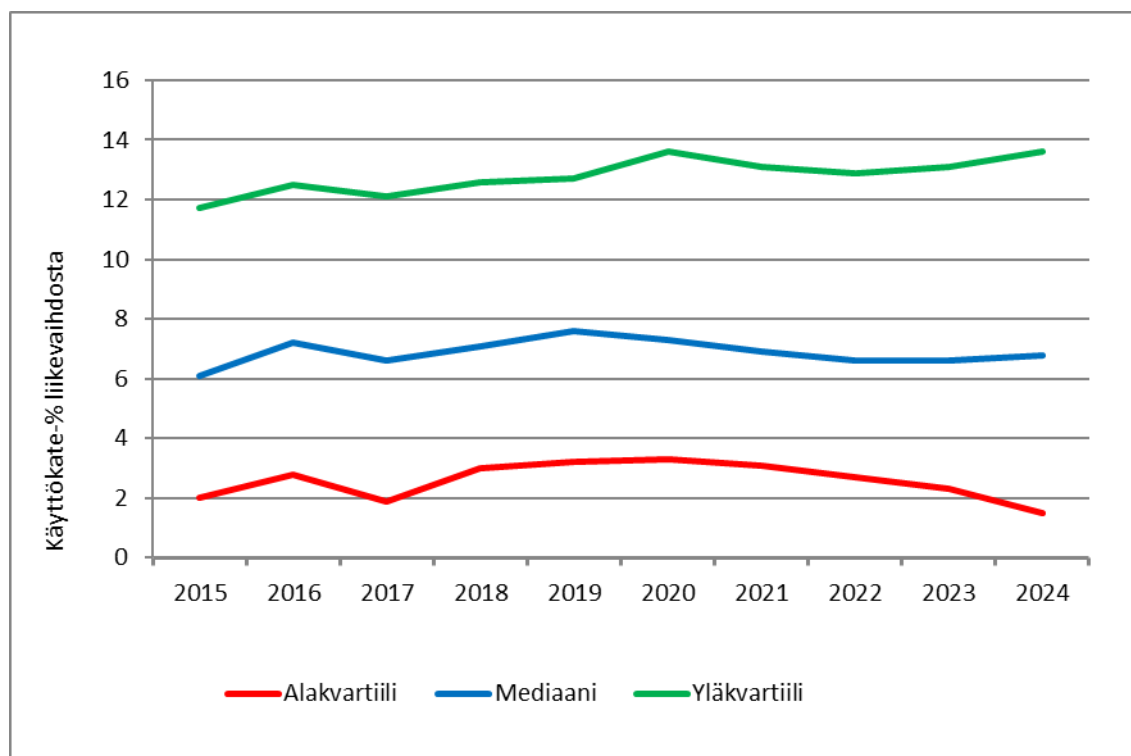
Tutkimusjoukon kannattavuus näyttää vakiintuneen kohtuullisen hyvälle tasolle. Yritysten tuloksentekokyky on pysynyt melko vakaana viime vuosien ajan. Kaiken kaikkiaan kannattavuuden kehitys on ollut jokseenkin neutraalia tarkastelujaksolla. Kuitenkin viimeisenä kolmena vuonna kannattavuus on ollut hieman edellisvuosia heikompaa. Vuoden 2021 jälkeen kannattavuus on jäänyt hieman tarkastelujakson keskiarvon alapuolelle käytännössä kaikissa kannattavuuden tunnusluvuissa. Pienestä laskusta huolimatta tunnusluvut ovat pysyneet hyvällä tasolla ja sijoitetun pääoman tuotto on yltänyt erinomaiselle tasolle läpi tarkastelujakson. Yleisesti yli 15 prosentin tuottoa sijoitetulle pääomalle pidetään erinomaisena kannattavuutena. Vuonna 2024 kannattavuus laski vuoden 2023 ja 2022 tasoista. Sijoitetun pääoman tuotto laski vuoden 2023 tasosta prosenttiyksiköllä ja oli 15,4 prosenttia. Vuoteen 2018 verrattuna laskua on ollut 4,1 prosenttiyksikköä. Euromääräinen tulos heikkeni viime vuonna edellisvuodesta 47,2 prosentilla tutkituista yrityksistä.

Kannattavuuden hajonta on pysynyt läpi tarkastelujakson suurena kaikilla mittareilla. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna ala- ja yläkvartiilien ero kannattavuudessa on ollut jaksolla lähes kymmenkertainen. Kannattavuuden voidaankin todeta jakautuvan melko epätasaisesti eri yritysten välille.

Nettotulosprosenttia tarkasteltaessa tappiollisia yhtiöitä oli vuonna 2024 26,3 prosenttia kaikista joukon yrityksistä. Tappiollisten yritysten määrä on tarkastelujaksolla ollut nousussa neljän vuoden ajan. Tappiollisten yritysten määrä kasvoi edellisvuodesta 3,4 prosenttiyksiköllä, tappiollisten osuuden ollessa keskimäärin 20,4 prosenttia tarkastelujakson aikana. Vastaavasti 20,2 prosenttia yhtiöistä saavutti vuonna 2024 yli 10 prosentin nettotuloksen liikevaihdosta, luvun säilyessä jokseenkin samalla tasolla koko tarkastelujakson ajan.

Kannattavuudessa on nähtävissä selkeä trendi eri kokoluokittain tarkasteltaessa. 1–10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä kannattavuus on pieniä yrityksiä sekä yli 10 miljoonaa euroa vaihtavia yrityksiä keskimäärin merkittävästi parempaa lähes kaikilla käytetyillä mittareilla läpi koko tarkastelujakson. Suhteessa muihin yrityksiin 1–10 miljoonaa euroa vaihtavat yhtiöt ovat tehneet tuottoa sijoitetulle pääomalle keskimäärin lähes kaksinkertaisesti. Kannattavin kokoluokka on tarkastelujaksolla ollut 5–10 miljoonaa euroa vaihtava. Luokan yhtiöillä pääoma kertaistui 6,8-kertaiseksi tarkastelujaksolla keskimääräisellä pääoman tuottoasteella mitattuna. 1–5 miljoonaa euroa vaihtavilla pääoma kertaistui 4,5-kertaiseksi, kun alle 0,5 miljoonaa euroa vaihtavilla se kertaistui vain 2,2-kertaiseksi.

Kuva 4-1 Yritysten käyttökate-%

Sähköasennusalalla on hyvän tai erinomaisen käyttökateprosentin rajana pidetty 7 prosenttia. Vuonna 2024 tutkimukseen osallistuneista osakeyhtiöistä tämän raja-arvon ylitti 49,4 prosenttia yrityksistä. Täten voidaan todeta tutkimuksessa olleiden yhtiöiden kannattavuuden olevan keskimäärin vähintäänkin kohtuullisella tasolla.

Käyttökateprosentin mediaani nousi hieman edellisvuodesta, mutta jäi kuitenkin koko tarkastelujakson keskiarvon alapuolelle. Alakvartiiliin kuuluvien yritysten käyttökateprosentti laski edellisvuodesta 0,8 prosenttiyksikköä ja putosi tarkastelujakson heikoimmalla tasolle 1,5 prosenttiin. Yläkvartiiliin kuuluvien yritysten käyttökateprosentti sen sijaan nousi edellisvuodesta 0,5 prosenttiyksikköä palaten täten vuoden 2020 tasolle. Kokonaisuutena yritysjoukon käyttökate on pysynyt hyvällä tasolla.

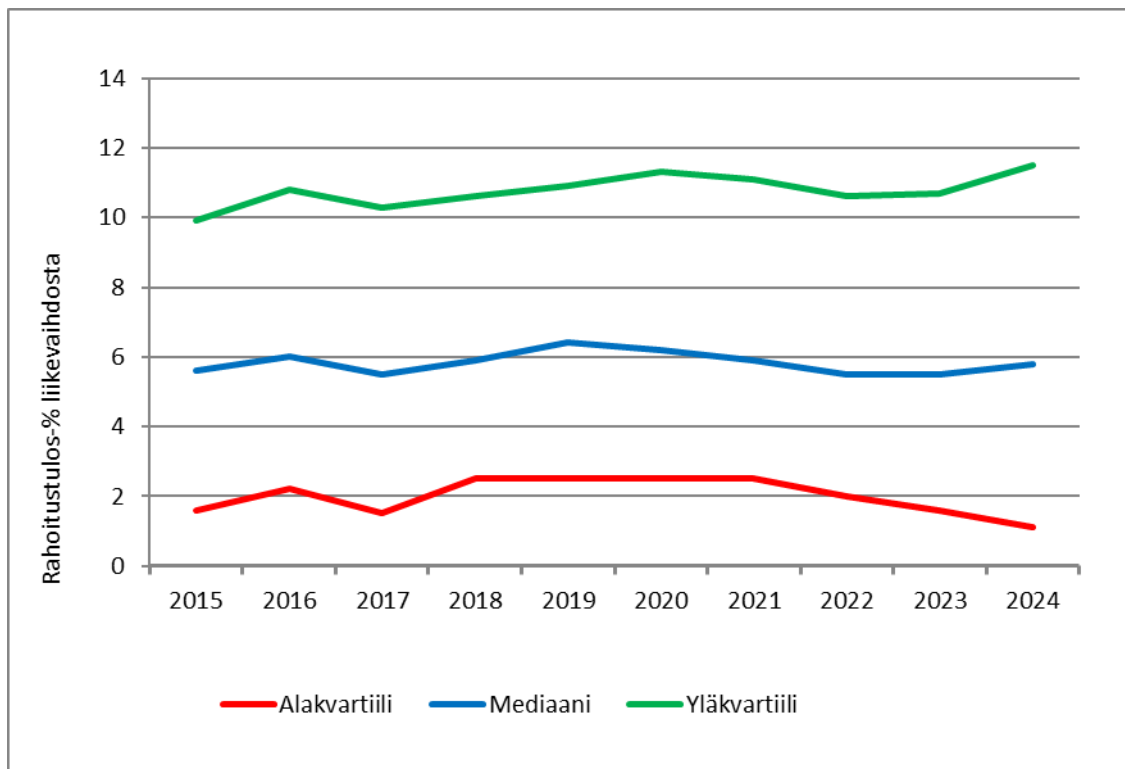
Eri kokoluokittain tarkasteltuna vain 1–5 miljoonaa euroa vaihtavien ryhmässä käyttökateprosentti heikkeni edellisvuodesta. Muissa ryhmissä suhteellinen käyttökate parani. Toimintakulut on siten pystytty pääosin sopeuttamaan myynnin laskuun.

Taulukko 4-1 Yritysten käyttökate-%, mediaani

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	7,1	7,6	7,3	6,9	6,6	6,6	6,8	7,0
Käyttökate yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	7,5	8,2	7,5	6,7	6,1	5,0	5,5	6,6
0,5-1,0 M€	5,7	6,6	6,3	7,3	7,3	7,0	7,8	6,9
1,0-5,0 M€	8,0	8,7	8,1	6,9	7,1	8,0	7,3	7,7
5,0-10,0 M€	6,2	5,5	7,4	7,4	6,3	7,2	8,8	6,9
>10,0 M€	5,2	5,2	4,8	5,6	4,3	4,7	5,2	5,0

4.2 Rahoitustulos ja nettotulos

Kuva 4-2 Yritysten rahoitustulos-%

Taulukko 4-2 Yritysten rahoitustulos-%, mediaani

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	5,9	6,4	6,2	5,9	5,5	5,5	5,8	5,9
Rahoitustulos-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	6,3	6,9	6,5	5,7	5,0	4,3	4,6	5,6
0,5-1,0 M€	4,5	5,3	5,5	6,1	6,3	5,2	6,5	5,6
1,0-5,0 M€	6,6	7,3	6,7	5,7	6,1	6,6	5,9	6,4
5,0-10,0 M€	5,0	5,0	6,5	6,4	5,1	6,2	7,3	5,9
>10,0 M€	4,9	4,8	4,4	4,6	3,7	4,7	4,8	4,5

Kuva 4-3 Yritysten nettotulos-%

Sekä yritysjoukon rahoitustulosprosentti että nettotulosprosentti kääntyivät laskuun vuonna 2021, rahoitusprosentin ollessa 5,9 ja nettotulosprosentin ollessa 3,9. Vuonna 2022 lasku jatkui, ja rahoitusprosentti putosi 5,5 prosenttiin ja nettotulosprosentti 3,5 prosenttiin. Kustannukset kasvoivat myyntiä enemmän, mikä vaikutti marginaaleihin heikentävästi. Vuonna 2023 rahoitustulosprosentti pysyi ennallaan, mutta nettotulos koheni. Vuonna 2024 rahoitustulosprosentti nousi edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä, mutta nettotulosprosentti heikkeni 0,3 prosenttiyksikköä. Molempien tunnuslukujen taso jää jakson keskiarvoja matal-

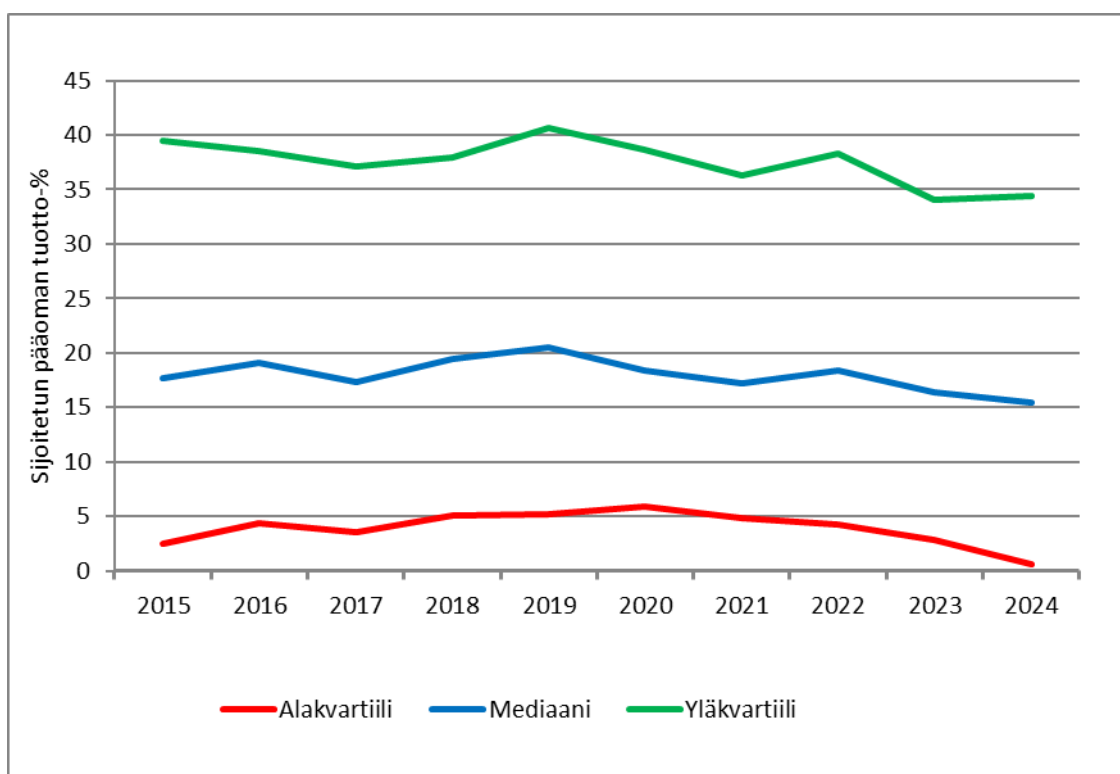
lammaksi. Heikoimman kvartiilin yritysten nettotulosprosentti oli tarkasteluajanjaksolla pitkään nollan tuntumassa. Viime vuonna alimman neljänneksen nettotulos painui 0,2 prosenttia tai sitä enemmän miinukselle. Näin ollen 26,3 prosenttia yrityksistä on päätynt tappiolle.

Taulukko 4-3 Yritysten nettotulos-%, mediaani

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	4,1	4,3	4,1	3,9	3,5	3,9	3,6	3,9
Nettotulos yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	3,4	3,8	3,6	2,8	2,3	2,1	1,5	2,8
0,5-1,0 M€	3,8	3,9	3,8	4,3	4,0	4,0	4,7	4,1
1,0-5,0 M€	5,2	5,5	5,4	4,3	4,5	4,9	4,2	4,8
5,0-10,0 M€	4,5	4,1	5,4	5,7	4,4	5,5	7,1	5,2
>10,0 M€	3,0	3,0	2,7	2,9	1,9	3,0	3,0	2,8

4.3 Sijoitetun pääoman tuotto

Kuva 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%

Kannattavuusselvityksessä käsiteltyjen yritysten sijoitetun pääoman tuottoprosentin mediaani vuonna 2024 oli yleisten arviointiperusteiden mukaan erinomaisella tasolla ja on ollut sitä koko tarkastelujakson ajan. Mediaani laski edellisvuodesta yhden prosenttiyksikön ollen 15,4 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna myös alimman kvartiilin pääoman tuottoaste laski, mutta ylimmän kvartiilin tuottoaste sen sijaan nousi.

Ala- ja yläkvartiilin välinen ero kannattavuudessa sijoitetun pääoman tuottoprosentilla mitattuna on ollut merkittävä koko tarkastelujakson ajan. Kun heikoiten kannattavalla neljännek-

sellä sijoitetun pääoman tuotto on laskenut 0,6 prosenttiin, on parhaiten kannattava neljännes saanut tuottoa sijoitetulle pääomalle yli 34 prosenttia vuosittain. Vuonna 2024 erot kasvoivat. Ala- ja yläkvartiilien välinen ero oli 33,8 prosenttiyksikköä, kun se edellisvuonna oli 31,2 prosenttiyksikköä. Eron kasvaminen johtui lähinnä heikoimman neljänneksen yritysten heikentyneestä pääoman tuottoasteesta.

Taulukko 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%, mediaani

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	19,5	20,5	18,4	17,2	18,4	16,4	15,4	18,0
Sijoitetun pääoman tuotto yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	13,4	14,0	12,7	12,1	12,3	8,3	9,4	11,7
0,5-1,0 M€	16,0	20,2	17,2	17,7	21,1	17,5	16,4	18,0
1,0-5,0 M€	27,6	26,9	25,2	22,6	23,8	23,7	17,9	24,0
5,0-10,0 M€	28,3	21,8	38,2	29,5	31,5	33,4	38,7	31,6
>10,0 M€	10,4	10,8	12,5	13,0	16,2	26,3	21,0	15,7

Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan, että keskimäärin parhaiten ovat tuottaneet liikevaihdoltaan keskikokoiset yritykset, joiden liikevaihto on miljoonan ja kymmenen miljoonan välillä. Ero 1–10 miljoonaa euroa vaihtavien ja yli 10 miljoonaa euroa tai alle miljoona euroa vaihtavien yritysten välillä sijoitetun pääoman tuotossa on merkittävä. Tarkastelujaksolla kannattavin kokoluokka on ollut 5–10 miljoonaa euroa vaihtavat, joilla pääoman tuottoaste on ollut jaksolla keskimäärin 31,6 prosenttia. Myös 1–5 miljoonaa vaihtavien luokassa jakson keskimääräinen tuottoaste on ollut 24 prosenttia. Suurilla yli 10 miljoonaa vaihtavilla jakson keskimääräinen tuottoaste on ollut 15,7 prosenttia. Kaksi viime vuotta ovat kuitenkin olleet suurille menestyksellisiä, sillä niillä tuottoaste on ylittänyt 20 prosenttia. Teoriassa suuremmilla yrityksillä pääoman pitäisi olla tehokkaammassa käytössä, mutta koon mukaan tuomat lisääntyneet hallinnointikustannukset saatavat laskea tuottoastetta.

Pienillä, alle puoli miljoonaa vaihtavilla yrityksillä pääoman tuottoaste on taas pysynyt läpi tarkasteluajanjakson selkeästi koko joukon keskiarvoa alemmalla tasolla. Pienten yritysten osalta heikkoa tuottoa voidaan selittää suuremmalla pääomantarpeella suhteessa liiketoiminnan volyymeihin ja siten tuottotasoon.

Vähintään 15 prosentin sijoitetun pääoman tuoton vuonna 2024 saavutti noin 50,6 prosenttia vertailun yhtiöistä, kun edellisvuonna vastaava osuus oli 52,7 prosenttia. Yleisellä tasolla yli 15 prosentin sijoitetun pääoman tuottoa voidaan pitää erinomaisena. Sijoitetun pääoman tuotto jäi negatiiviseksi 23,3 prosentilla vertailun yhtiöistä vuonna 2024.

5 Taloudellinen asema

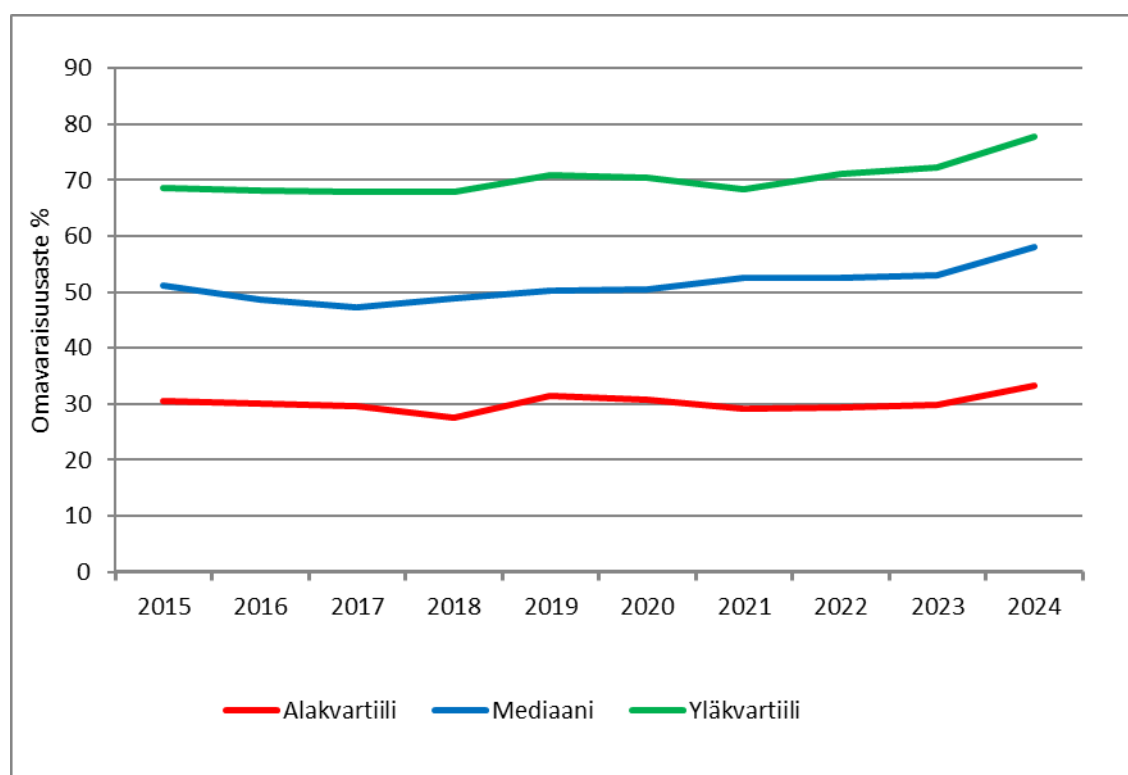
Taloudellista asemaa on arvioitu rahoitusrakenteen ja maksuvalmiuden perusteella. Rahoitusrakenteen tunnusluvut mittaavat yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä sekä yrityksen yleistä tappionsietokykyä. Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä maksaa maksunsa ajallaan ja mahdolliset käteisalennukset hyödyntäen.

5.1 Taloudellisen aseman kehitys

Sähköasennusalan yritysten keskimääräinen vakavaraisuus on pysynyt läpi tarkastelujakson erinomaisella tasolla tai aivan sen tuntumassa omavaraisuusastella mitattuna. Yli 50 prosentin omavaraisuusastetta voidaan pitää erinomaisena, ja viimeisinä vuosina on päästy keskimäärin jopa sen yli. Myös maksuvalmius on quick ratiolla mitattuna ollut keskimäärin erinomaisella tasolla tarkastelujaksolla. Viime vuonna maksuvalmius parani entisestään nousten quick ratiolla mitattuna jo lähelle kahta.

5.2 Vakavaraisuus

Kuva 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%

Vuonna 2024 sähköasennusalan yritysten omavaraisuusasteen mediaani oli korkeimmillaan koko tutkimusjaksolla, 58 prosenttia. Edellisvuoteen (53,1 prosenttia) verrattuna omavaraisuusaste parani 4,9 prosenttiyksikköä. Vaikka omavaraisuusasteen hajonta ylä- ja alakvartiilin välillä on tarkastelujaksolla melko suuri, on huomioitavaa, että heikoimpaan neljänneksen päätyy vuonna 2024 jo 33,3 prosentin omavaraisuusasteella. Tätä tasoa voidaan pitää

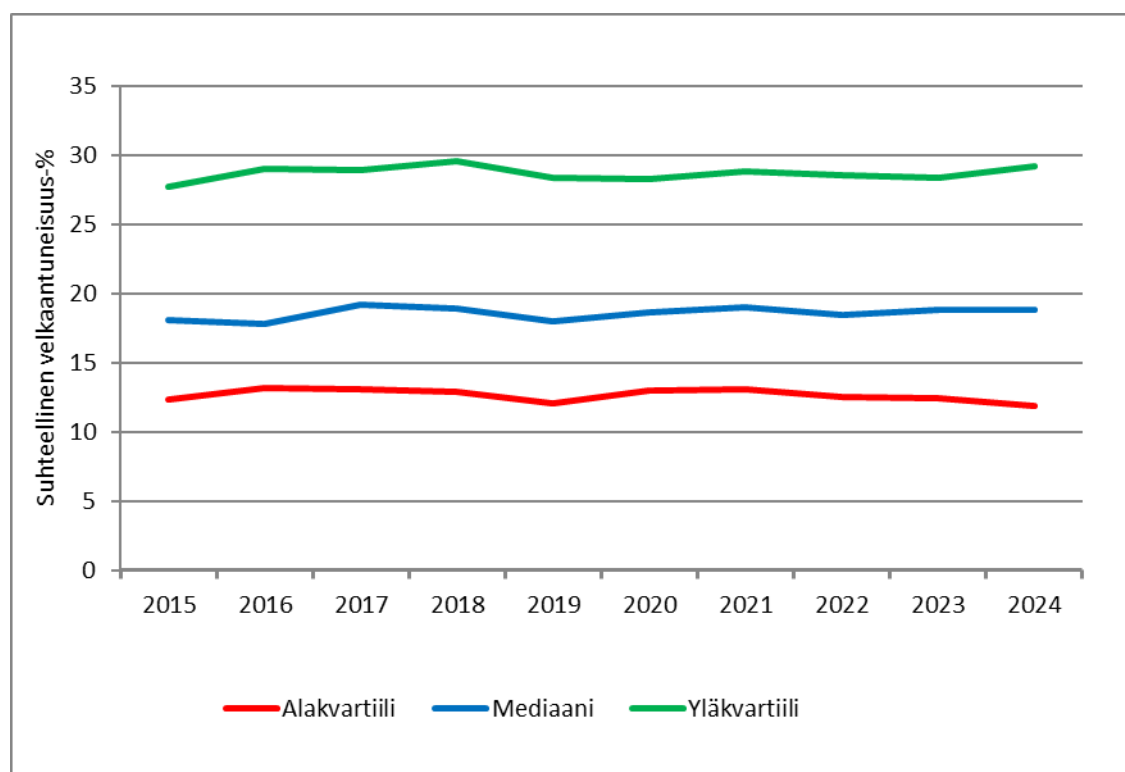
edelleen tyydyttävänä, eikä täten heikoimmankaan neljänneksen tilannetta voida pitää erityisen heikkona. Heikolle alle 15 prosentin tasolle jäi viime vuonna vain 10,5 prosenttia selvityksen yrityksistä.

Taulukko 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%, mediaani

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	48,8	50,2	50,5	52,5	52,6	53,1	58,0	52,3
Omavaraisuusaste yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	53,5	55,6	55,3	59,5	60,7	63,6	66,2	59,2
0,5-1,0 M€	49,6	48,5	49,6	54,9	53,2	53,0	63,8	53,2
1,0-5,0 M€	50,7	53,5	52,0	50,7	52,4	53,3	55,5	52,6
5,0-10,0 M€	45,5	39,4	43,9	51,1	45,0	47,0	49,6	45,9
>10,0 M€	34,1	37,6	34,2	33,8	30,5	33,9	34,9	34,1

Yhtiöiden keskimääräinen vakavaraisuus oli käytännössä erinomaisella tasolla kaikissa kokoluokissa vuonna 2024, pois lukien yli 10 miljoonaa euroa vaihtavat yritykset. Suurimman kokoluokan yritysten keskimääräinen omavaraisuusaste oli hyvän alarajalla vuonna 2024. Perinteisesti omavaraisuusasteen hyvän raja kulkee 35 prosentissa. Tyypillisesti suurilla yrityksillä rahoituksen suunnittelu noudattaa yleistä rahoitusteoriaa pienempiä paremmin, jolloin suurempi osa rahoituksesta pyritään toteuttamaan omaa pääomaa edullisemmalla vieraalla pääomalla. Suurten yritysten on myös helpompi saada edullisempaa lainarahoitusta, mikä omalta osaltaan kannustaa vieraan pääoman käyttöön oman pääoman sijasta. Toisaalta suuret yritykset ovat yleensä myös pääomavaltaisempia kuin pienemmät, jolloin niiden taserakenteetkin ovat raskaampia.

Kuva 5-2 Suhteellinen velkaantuneisuus-%

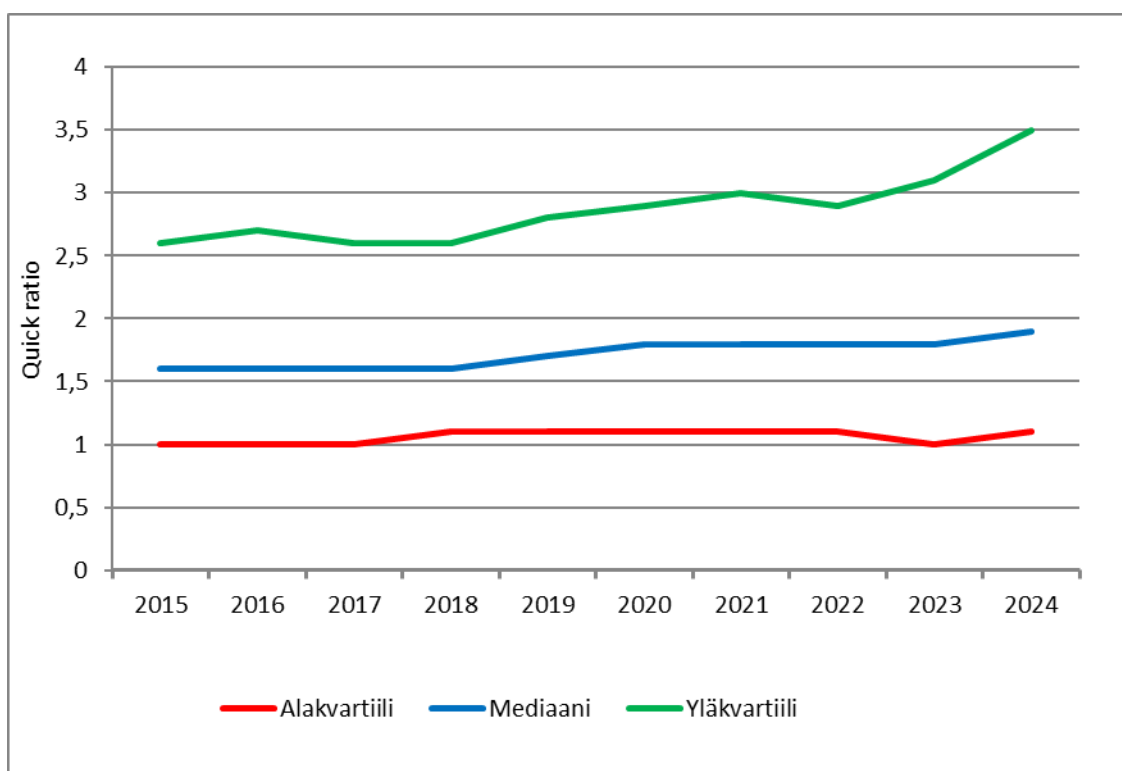
Taulukko 5-2 Yritysten suhteellinen velkaantuneisuus-%, mediaani

%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	18,9	18,0	18,6	19,0	18,4	18,8	18,8	18,6
Velat/liikevaihto yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	20,4	18,7	18,9	19,0	17,5	17,3	18,2	18,5
0,5-1,0 M€	16,8	15,5	17,1	17,3	17,7	18,3	16,6	17,0
1,0-5,0 M€	18,1	17,3	17,8	18,5	18,1	17,9	18,1	18,0
5,0-10,0 M€	19,2	20,4	19,8	18,1	18,9	19,3	20,8	19,5
>10,0 M€	25,2	24,3	26,4	25,2	27,0	24,6	25,6	25,5

Suhteellisen velkaantumisasteen mediaani pysyi vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla, ollen 18,8 prosenttia. Suhteellisen velkaantumisasteen mediaani on pysynyt hyvin vakaana läpi koko tarkasteluajanjakson. Tunnusluvun vaihteluväli on pysynyt vain yhden prosenttiyksikön sisällä vuosina 2018–2024. Suuret yli 10 miljoonaa euroa vaihtavat yritykset operoivat selvästi pienempiä yrityksiä suuremmalla velkaantuneisuusasteella. Tämän mahdollistavat niin suurten yritysten vakaampi kannattavuus kuin keskimäärin alhaisemmat lainan kustannukset.

5.3 Maksuvalmius

Kuva 5-3 Yritysten quick ratio

Taulukko 5-3 Yritysten quick ratio, mediaani

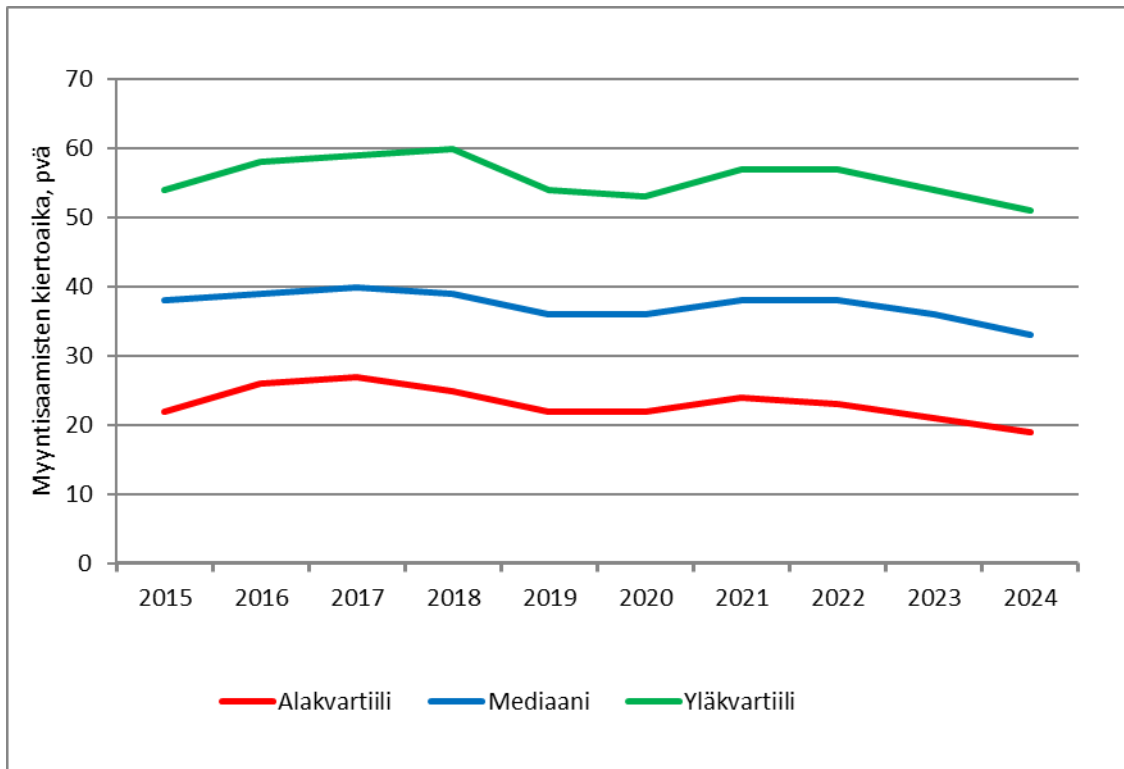
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,8
Quick ratio yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	1,7	1,8	1,8	2,0	2,1	2,0	2,2	1,9
0,5-1,0 M€	1,4	1,5	1,4	1,5	1,8	1,7	2,1	1,6
1,0-5,0 M€	1,6	1,8	1,9	1,8	1,7	1,8	1,9	1,8
5,0-10,0 M€	1,7	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8
>10,0 M€	1,4	1,6	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4

Quick ratio (happotesti) on lyhytaikaisten saamisten ja lyhytaikaisen vieraan pääoman suhdelu. Suhdeluku ilmaisee yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiuden. Maksuvalmius katsotaan hyväksi quick ration ylittäessä arvon 1. Vuonna 2024 selvityksessä mukana olleiden yritysten quick ration mediaani oli erinomaisella tasolla 1,9. Toisin sanoen lyhytaikaiset saamiset ja kassavarat ylittivät lyhytaikaiset velat 80 prosentilla tutkimuksen yrityksistä.

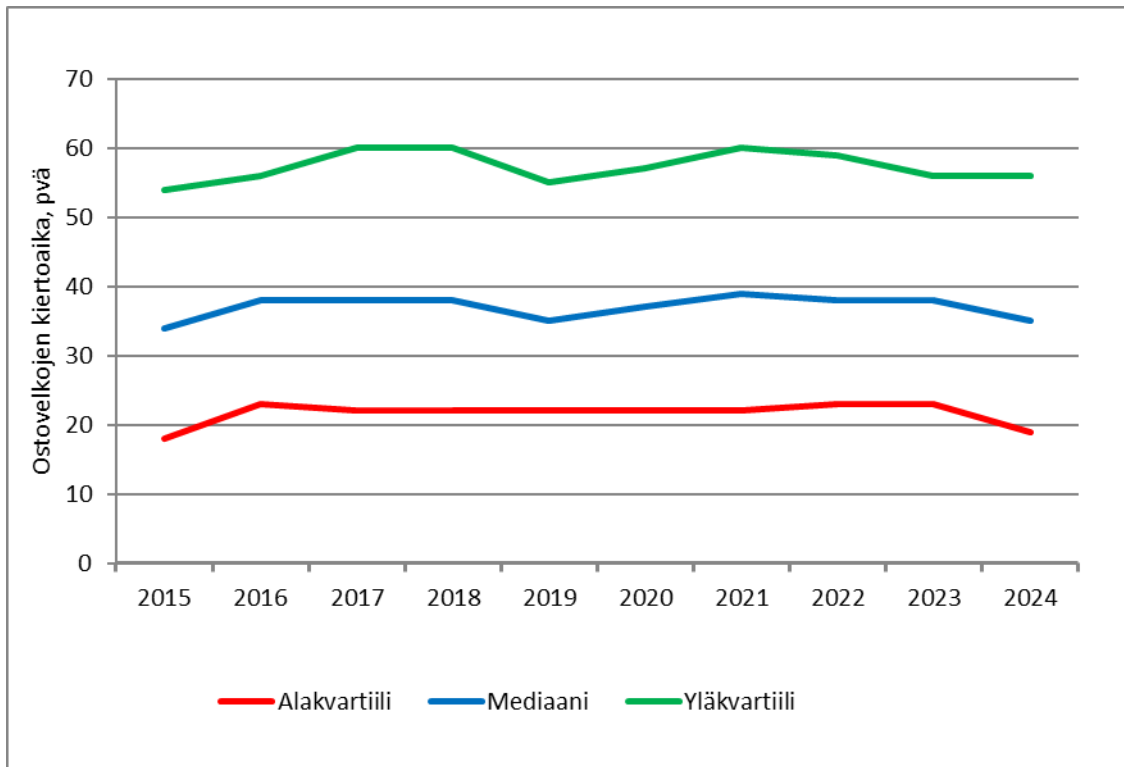
Quick ration mediaani on pysynyt erinomaisella tasolla koko tarkastelujakson ajan. Vuonna 2024 hyväksi luokiteltavilla arvoilla päätyi yrityksiä jopa heikoimpaan neljännekseen. Tämä kertoo maksuvalmiuden olevan läpi yritysjoukon hyvällä mallilla. Välttävän tai heikon (alle 0,5) maksuvalmiuden yrityksiä oli aineistossa vain 7,4 prosenttia. Eri kokoluokittain tarkasteltaessa ainoastaan yli 10 miljoonaa euroa vaihtavilla yrityksillä tunnusluku on laskenut erinomaisen tason (1,5) alle. Tämä ei sinänsä kerro niinkään muita heikommasta likviditeetitilanteesta, vaan suuryritysten vakaammasta tulorahoituspohjasta, joka mahdollistaa alhaisemmat rahoituspuskurit suhteessa lyhytaikaisiin maksuihin. On kuitenkin muistettava, että tunnusluku lasketaan taseesta eli se kuvaa tilinpäätöshetken tilannetta eikä siten suoraan kerro maksuvalmiuden vaihtelusta tilikauden aikana.

Toinen maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku on current ratio. Se mittaa quick ration tavoin tilinpäätöshetken rahoituspuskuria. Tunnusluvussa vaihto-omaisuus, lyhytaikaiset saamiset ja kassavarat ajatellaan realisoitavaksi lyhytaikaisista velvoitteista selviämiseksi. Ne jäsenyritykset, joilla current ration arvo kannattavuustutkimuksessa on yli 2, voivat olla maksuvalmiutensa suhteen tyytyväisiä. Tutkimuksessa luvun mediaani oli 2,0 vuonna 2024. Erinomaiselle yli 2,5 tasolle ylsi 40,5 prosenttia selvityksen yrityksistä ja heikolle alle yhden tasolle jäi 12,6 prosenttia yrityksistä.

Kuva 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika

Kuva 5-5 Ostovelkojen kiertoaika

Taulukko 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika, mediaani

pvä	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	39	36	36	38	38	36	33	37
Myyntisaamisten kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	30	28	29	30	31	27	24	28
0,5-1,0 M€	38	33	35	35	34	33	31	34
1,0-5,0 M€	40	38	40	43	41	40	41	40
5,0-10,0 M€	48	40	39	45	46	43	41	43
>10,0 M€	50	49	47	47	49	46	40	47

Myyntisaamisten kiertoajan mediaani on pysynyt vakaasti 33 ja 39 päivän välillä. Vuonna 2024 mediaani oli 33 päivää. Keskimäärin kiertoaika on pääsääntöisesti sitä lyhempi, mitä pienempi yritys liikevaihdoltaan on kyseessä. Viime vuonna myyntisaamiset kotiutuivat kas-
saan lähes kaikissa ryhmissä hieman edellisvuotta nopeammin.

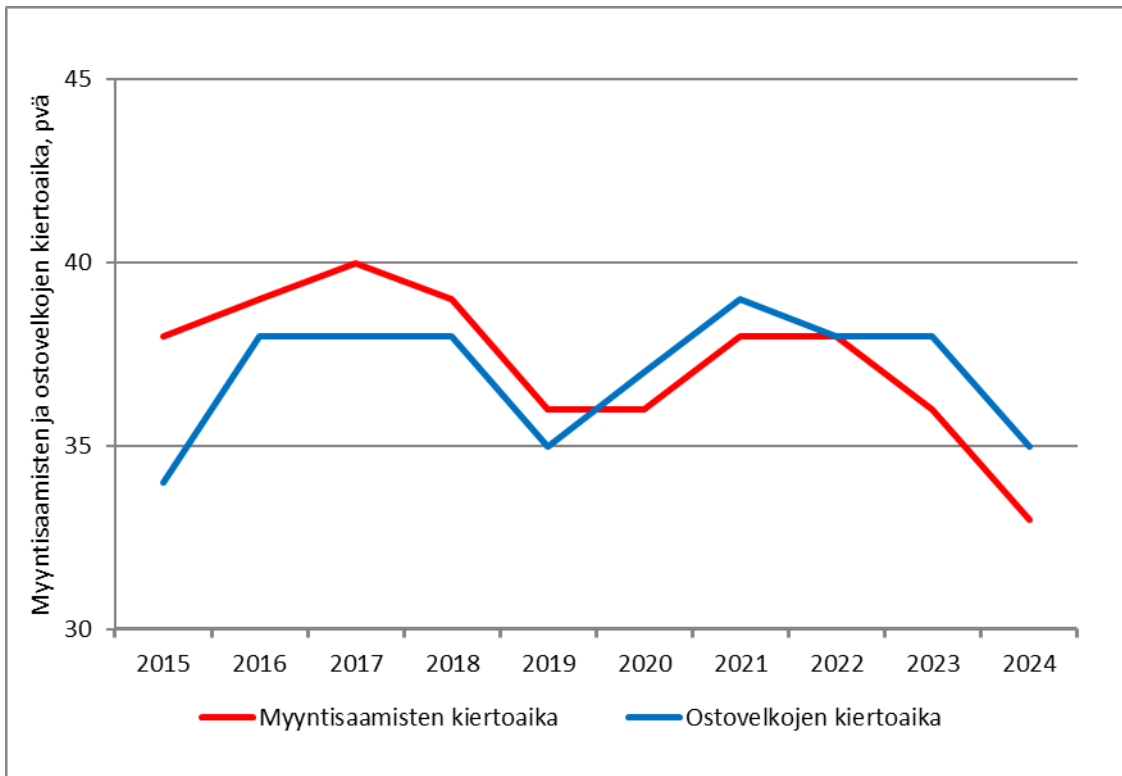
Taulukko 5-5 Ostovelkojen kiertoaika, mediaani

pvä	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	38	35	37	39	38	38	35	37
Ostovelkojen kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	34	32	30	31	29	30	25	30
0,5-1,0 M€	35	32	31	35	33	39	30	33
1,0-5,0 M€	38	36	38	44	41	39	38	39
5,0-10,0 M€	40	40	41	41	41	50	45	42
>10,0 M€	49	46	44	49	57	51	46	49

Vuonna 2024 ostovelkojen kiertoajan mediaani laski 35 päivään ollen kaksi päivää alle tarkastelujakson keskiarvon. Ostovelkojen kiertoajassa ei tarkastelujakson aikana ole tapahtunut kovin merkittäviä muutoksia. Taulukosta 5–5 huomataan, että myyntisaamisten tapaan ostovelkojen kiertoaika pitenee yrityskoon kasvaessa.

Lyhempää ostovelkojen kiertoaikaa voidaan pitää positiivisena merkinä yrityksen maksu-
kyvystä. Ostovelkojen kiertoajan pidentyminen taas voi olla merkki yrityksen nykyisistä tai
tulevista maksuvaikeuksista, sillä tyypillisesti maksujen viivästyessä yritys ei kykene hoita-
maan niitä normaalilla tulorahoituksella. Lisäksi venähtäneet maksuajat saattavat aiheuttaa
yrityksille ylimääräisiä rahallisia kustannuksia kuin myös mainehaittoja. Toisaalta erityisen
lyhyt kiertoaika sitouttaa lisää käyttöpääomaa liiketoimintaan, mikäli ostovelkojen kiertoaika
alittaa myyntisaamisten kiertoajan. Suurimmat yritykset hyödyntävät pitempiä maksuaikoja
ja rahoittavat sillä käyttöpääomaansa.

Kuva 5-6 Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika, mediaani

Optimaalisessa tilanteessa myyntisaamisten kiertoajan tulisi olla hieman lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan. Tällöin yritys voi toimittajien myöntämällä maksuajalla vähentää varsinaista pääomatarvetta ja kattaa asiakkaille myönnettyt maksuajat. Niin ostovelkojen kuin myyntisaamistenkin kiertoajat määrittyvät viime kädessä annettujen ja saatujen maksuehtojen perusteella, joten yritys voi neuvottelemalla vaikuttaa merkittävästi ostovelkoihin ja myyntisaamisiin sitoutuvaan käyttöpääoman tarpeeseen.

Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden yritysten keskimääräinen myyntisaatavien kiertoaika vuonna 2024 oli 33 vuorokautta. Näin ollen yritysten saatavat tuloutuivat keskimäärin kolme päivää nopeammin kuin edellisvuonna. Keskimääräinen kiertoaika on tarkastelujaksolla pysytellyt pääasiassa 33 ja 39 vuorokauden välillä.

Ostovelkojen kiertoaika oli tarkasteltavilla yrityksillä keskimäärin 35 vuorokautta vuonna 2024. Myös ostovelkojen kiertoaika nopeutui kolme päivää, joten yritykset maksoivat laskunsa hieman edellisvuotta nopeammin. Vaihtelua on tarkastelujaksolla ollut 35 ja 39 vuorokauden välillä.

Kuten kuvasta 5–6 ilmenee, ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoajat ovat noudattaneet hyvin samansuuntaista kehitystä toistensa kanssa tarkastelujaksolla 2015–2024. Myyntisaamisten kiertoaika on kuitenkin ollut tyypillisesti viime vuosina ostovelkojen kiertoaikaa hieman nopeampi. Vuonna 2024 myyntisaamisten kiertoaika (33 päivää) alitti ostovelkojen kiertoajan (35 päivää) kahdella päivällä.

6 Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella

Kannattavuusanalyysin keskeisistä tunnusluvuista on taulukossa 6–1 esitetty suuntaa antavia ohjearvoja. Taulukkoon on merkitty Alma Business Insightsin ohjeistuksen mukaiset ohjearvot, joiden perusteella tunnuslukujen tulkinta helpottuu. Käyttökateprosentin ohjearvot ovat toimialasidonnaisia, joten oheisen taulukon käyttökateprosentin ohjearvot on pyritty valitsemaan sähkö- ja teleurakointialan erityispiirteet huomioiden. Myöhemmin analyysissä yritykset on jaettu luokkiin tunnuslukujen ohjearvojen perusteella.

Taulukko 6-1 Tunnuslukujen suuntaa antavat ohjearvot

Suuntaa antavat ohjearvot	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
Kannattavuus			
Käyttökate-%	>7 %	3-7 %	<3 %
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste	>35 %	25-35 %	<25 %
Maksuvalmius			
Quick ratio	>1,0	0,5-1,0	<0,5

Sähköistysalan yritysten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta yleisten ohjearvojen perusteella kuvataan jakamalla kannattavuustutkimuksessa tarkastellut yritykset arvosanaluokkiin. Taulukkoon 6–2 on merkitty, kuinka monta prosenttia tutkimukseen osallistuneista vertailuosakeyhtiöistä sijoittui kuhunkin arvosanaluokkaan vuosina 2023 ja 2024.

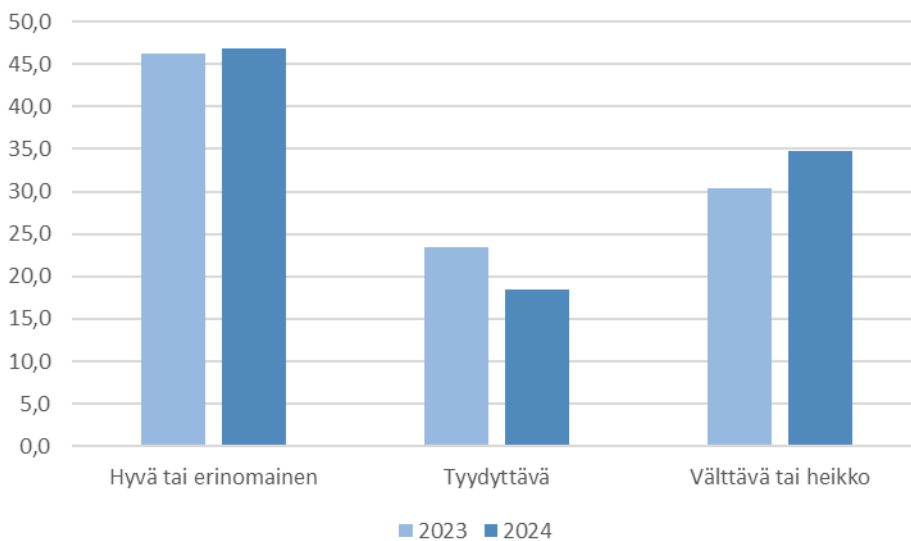
Tarkastelun tuloksia on havainnollistettu oheisilla osakeyhtiöiden kannattavuus- ja vakavaraisuuskuvioilla. Kuvioiden pylväät osoittavat, mikä oli osakeyhtiöiden prosenttijakauma vuosina 2023 ja 2024 arvosteluasteikolla.

6.1 Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-2 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2024	46,9	18,4	34,7
2023	46,2	23,4	30,4

Kuva 6-1 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella, %

Kannattavuutta tarkasteltaessa huomataan, että vuonna 2024 yrityksiä on siirtynyt pääosin tyydyttävästä luokasta välttävään tai heikkoon luokkaan verrattuna edellisvuoteen. Pieni osa tyydyttävästä luokasta on myös siirtynyt parempiin kannattavuusluokkiin. Kannattavuus on ollut vähintään tyydyttävää noin 65,3 prosentilla yrityksistä ja hyvää tai erinomaista jopa 46,9 prosentilla yrityksistä.

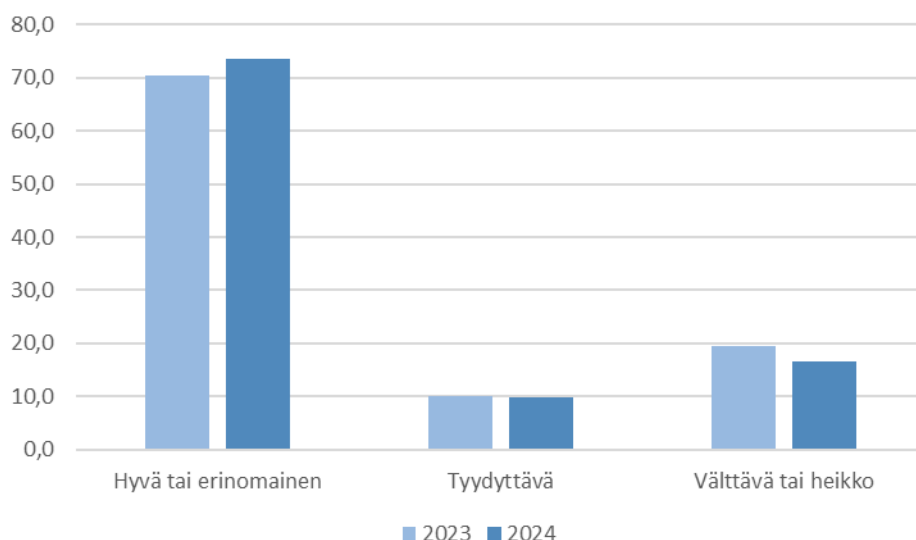
Keskimääräinen kannattavuus on pysynyt tutkimuksen yrityksillä vuodesta 2018 lähtien vuoteen 2020 saakka 7 prosentin tasolla tai sen yläpuolella. Käyttökateen mediaani laski kahden edellisvuonna 6,6 prosenttiin, mutta nousi viime vuonna 6,8 prosentin tasolle. Hyvän kannattavuuden rajana käyttökateprosentilla mitattuna sähköistysalan yrityksillä voidaan pitää 7 prosenttia. Viimeisen viiden vuoden aikana hyvän tai erinomaisen luokan lasku on ollut 3,9 prosenttiyksikköä, kun samaan aikaan välttävän tai heikon kannattavuuden yhtiöiden joukko on kasvanut 9,8 prosenttiyksiköllä. Tänä aikana voimakkainta käyttökateen parantumista on ollut 0,5–1 miljoonaa euroa vaihtavien yritysten joukossa käyttökateprosentin noustessa 6,3 prosentista 7,8 prosenttiin, kuten taulukosta 4–1 nähdään. Vastaavasti heikointa suoriutumista on ollut alle 0,5 miljoonaa euroa vaihtavien joukossa käyttökateprosentin laskiessa 7,5 prosentista 5,5 prosenttiin.

6.2 Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-3 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2024	73,7	9,8	16,5
2023	70,5	10,1	19,4

Kuva 6-2 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella, %

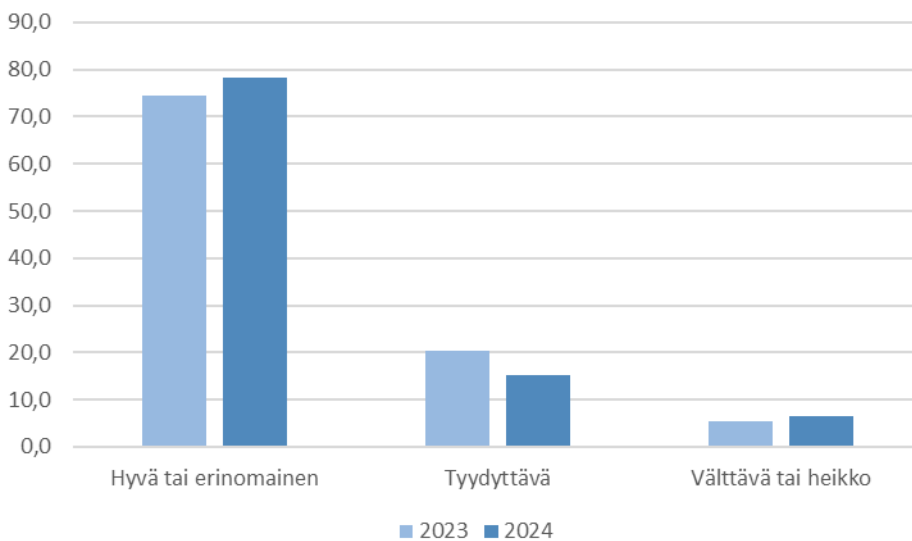
Vuonna 2024 vakavaraisuus oli hyvä tai erinomainen omavaraisuusasteella mitattuna 73,7 prosentilla selvityksen yhtiöistä. Vakavaraisuus oli tyydyttävällä tasolla 9,8 prosentilla, ja heikolla tai välttävällä tasolla 16,5 prosentilla yhtiöistä. Välttävän tai heikon luokan sekä tyydyttävän luokan osuudet laskivat, kun hyvän tai erinomaisen luokan osuus kasvoi verrattuna vuoteen 2023. Välttävän tai heikon luokan koko supistui peräti 2,9 prosenttiyksikköä, kun hyvän tai erinomaisen vakavaraisuuden luokan osuus kasvoi 3,2 prosenttiyksikköä. Tyydyttävän vakavaraisuuden luokka pieneni 0,4 prosenttiyksikköä.

6.3 Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-4 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2024	78,2	15,2	6,6
2023	74,5	20,2	5,3

Kuva 6-3 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella, %

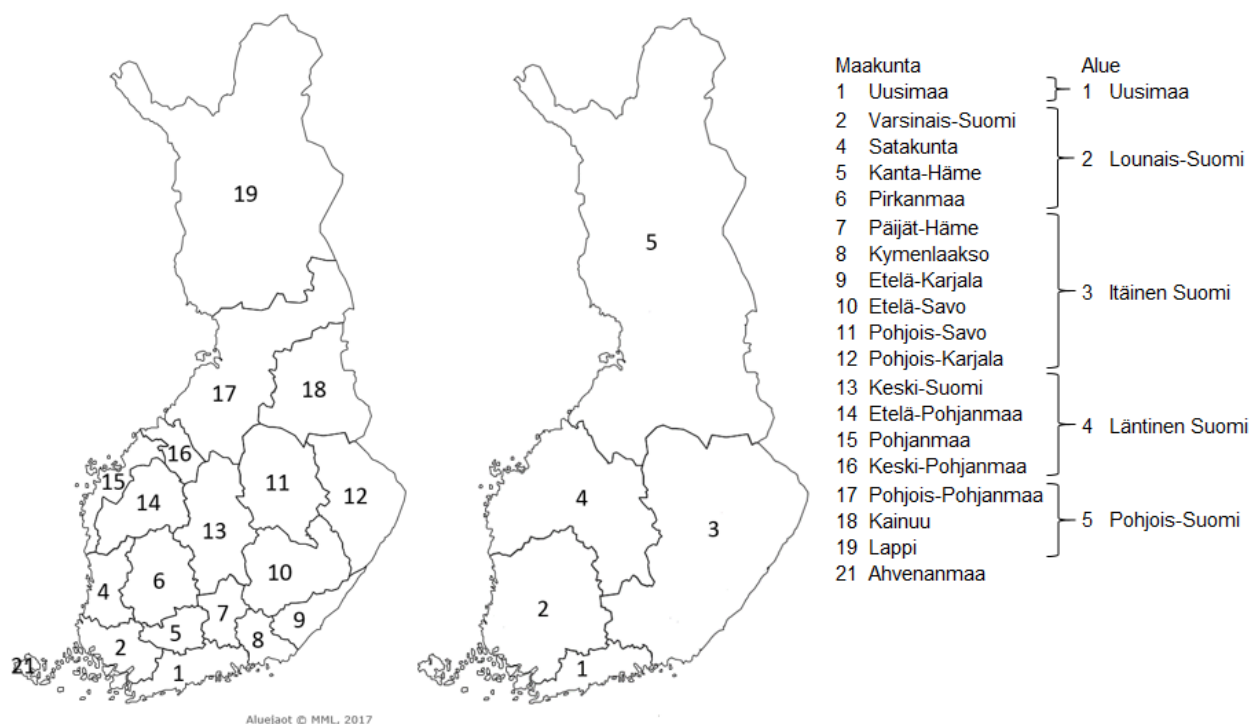

Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 78,2 prosentilla selvityksen yhtiöistä. Tyydyttävä maksuvalmius oli 15,2 prosentilla ja välttävä tai heikko maksuvalmius 6,6 prosentilla yrityksistä. Parhaan maksuvalmiuden yritysten joukko kasvoi edellisvuodesta 3,7 prosenttiyksiköllä, kun taas tyydyttävän maksuvalmiuden omaavien yritysten osuus laski 5,0 prosenttiyksiköllä. Heikoimman maksuvalmiusluokan yritysten osuus kasvoi edellisvuodesta 1,3 prosenttiyksiköllä.

7 Tulokset alueittain

Tutkimusaineistosta on laskettu mediaanitunnuslukuja myös alueittain. Tutkimuksen aluejaon perustana on Suomen virallinen maakuntajako, jonka avulla Suomi on jaettu viiteen tutkittavaan alueeseen. Maakunta- ja aluejako on esitetty Kuvassa 7–1. Alueelliset tunnuslukujen mediaanit perustuvat kaikkien kunkin alueen kotipaikkana olevien yritysten tuloksiin. Alueittaisia tuloksia arvioitaessa ja vertailtaessa niitä keskenään on syytä pitää mielessä, että aineiston lukumäärä vaihtelee alueittain, minkä seurauksena alueittaiset tulokset eivät välttämättä ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

Kuva 7-1 Suomen maakunnat ja katsauksessa käytetty aluejako

Taulukko 7-1 Tunnuslukujen mediaaneja alueittain

Liikevaihto (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	899	737	621	723	796	776	708	751
Lounais-Suomi	616	629	510	494	530	511	326	517
Itäinen Suomi	890	739	712	619	650	598	716	703
Läntinen Suomi	993	816	773	835	790	682	686	796
Pohjois-Suomi	485	622	457	460	544	476	462	501

Liikevaihto/hlö (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	136	135	140	141	153	150	154	144
Lounais-Suomi	130	144	129	140	144	148	146	140
Itäinen Suomi	130	124	130	138	145	140	145	136
Läntinen Suomi	130	139	126	142	164	141	143	141
Pohjois-Suomi	139	143	140	141	148	150	146	144

Käyttökate (%)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	7,4	8,2	6,6	6,8	6,3	5,7	5,9	6,7
Lounais-Suomi	6,5	7,4	7,1	7,1	5,8	6,3	6,1	6,6
Itäinen Suomi	5,7	6,4	6,5	6,3	6,3	5,8	6,3	6,2
Läntinen Suomi	8,0	7,0	7,4	6,6	7,5	6,8	7,5	7,3
Pohjois-Suomi	9,2	9,3	9,3	7,4	7,0	7,4	6,1	7,9

Rahoitustulos (%)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	6,5	6,7	5,5	5,7	5,3	4,9	5,0	5,6
Lounais-Suomi	5,4	6,5	6,0	6,4	4,8	5,4	5,7	5,7
Itäinen Suomi	4,7	5,7	5,8	5,3	5,3	4,8	4,9	5,2
Läntinen Suomi	6,4	6,1	6,7	5,6	6,2	5,1	7,1	6,2
Pohjois-Suomi	7,9	7,6	7,6	6,3	5,6	6,3	5,0	6,6

Nettotulos (%)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	4,3	4,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,5
Lounais-Suomi	3,6	4,8	4,4	4,4	3,1	3,6	3,5	3,9
Itäinen Suomi	3,4	3,5	3,9	3,5	3,6	3,4	3,1	3,5
Läntinen Suomi	4,8	3,6	5,4	4,1	4,9	3,7	4,4	4,4
Pohjois-Suomi	6,1	5,9	5,7	4,4	3,1	4,1	3,7	4,7

Omavaraisuusaste (%)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	44,7	48,1	47,3	47,6	47,9	49,4	52,9	48,3
Lounais-Suomi	49,1	50,0	49,8	51,3	53,9	57,0	62,8	53,4
Itäinen Suomi	48,8	48,5	47,5	49,7	51,1	49,4	48,6	49,1
Läntinen Suomi	56,9	59,1	58,2	56,7	60,1	56,9	57,4	57,9
Pohjois-Suomi	57,2	59,5	57,9	62,2	59,7	60,9	62,3	60,0

Velat/liikevaihto (%)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	18,9	17,7	18,9	19,3	18,4	18,8	18,8	18,7
Lounais-Suomi	18,9	17,6	18,7	19,6	18,0	19,8	18,7	18,7
Itäinen Suomi	19,4	19,4	19,4	20,0	19,0	18,5	17,7	19,0
Läntinen Suomi	18,6	15,6	18,0	17,6	18,0	18,9	21,7	18,3
Pohjois-Suomi	19,9	18,2	18,4	17,3	18,9	18,1	18,6	18,5

Jalostusarvo/hlö (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	63,5	62,0	64,4	65,9	64,9	67,2	68,5	65,2
Lounais-Suomi	58,7	62,5	60,5	60,6	58,6	59,4	58,4	59,8
Itäinen Suomi	58,5	58,5	58,4	61,4	58,9	63,0	65,0	60,5
Läntinen Suomi	55,5	57,3	54,4	56,0	62,0	58,4	61,6	57,9
Pohjois-Suomi	59,4	63,1	64,8	60,3	64,6	64,7	64,3	63,0

Henkilöstökulut/hlö (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Keskiarvo
Uusimaa	51,6	52,3	51,3	54,9	54,7	55,4	55,0	53,6
Lounais-Suomi	48,8	50,4	47,8	49,5	48,7	50,1	49,1	49,2
Itäinen Suomi	51,1	50,6	50,9	52,3	50,7	50,9	54,3	51,6
Läntinen Suomi	46,4	50,1	47,6	46,0	46,7	47,8	50,4	47,9
Pohjois-Suomi	47,4	48,9	46,7	46,0	49,1	51,7	49,8	48,5

Taulukkoa 7–1 tarkasteltaessa on havaittavissa mielenkiintoisia aluekohtaisia eroja yritysten tunnusluvuissa. Tarkastelujaksolla keskimäärin suurimmat yritykset ovat olleet Läntisestä Suomesta. Vuonna 2024 liikevaihdoltaan suurimmat yritykset ovat Itäisen Suomen alueelta mediaanin ollessa 716 tuhatta euroa.

Keskimääräinen yrityskoko on laskenut tarkastelujaksolla kaikilla alueilla. Vuonna 2024 liikevaihdon mediaani on ollut kasvussa ainoastaan Itäisen ja Läntisen Suomen alueilla. Voimakkainta yrityskoon lasku on ollut Lounais-Suomessa. Toiminnan tehokkuutta tarkasteltaessa Uusimaa ja Pohjois-Suomi ovat olleet tarkastelujaksolla keskimäärin kärjessä. Tehokkuus on ollut korkeinta Uudellamaalla vuonna 2024 kun keskimääräinen liikevaihto per henkilö on ollut 154 tuhatta euroa.

Kannattavuus on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin vahvinta Pohjois-Suomessa. Vuonna 2024 Läntisessä Suomessa keskimääräinen käyttökate-%, rahoitustulos-% ja nettotulos-% ovat olleet kuitenkin muita alueita korkeammalla tasolla. Vastaavasti Uusimaa on ollut sekä käyttökatteella että nettotuloksella heikoin. Rahoitustuloksella heikoin on ollut Itäinen Suomi.

Koko maan tasolla kannattavuuden mittarit ovat olleet viime vuonna pääosin laskussa. Alueellisesti tarkasteltuna Läntisessä Suomessa on kannattavuus kuitenkin kaikilla mittareilla parantunut edellisvuodesta. Läntisessä Suomessa kannattavuuden mittarit ovat olleet myös tarkastelujakson keskiarvoa korkeammalla tasolla. Heikoiten on menestynyt Pohjois-Suomi, jossa kaikki kannattavuuden mittarit ovat heikompia kuin edellisvuonna ja myös heikompia kuin tarkastelujaksolla keskimäärin.

Keskimäärin tarkastelujaksolla henkilöstökulut ovat olleet korkeimmat Uudellamaalla. Viimeisen viiden vuoden aikana ero henkilöstökustannuksissa verrattuna ”halvimpiin” alueisiin on ollut maksimissaan 8 900 euroa per henkilö, eli kaiken kaikkiaan erot alueiden välillä ovat

olleet kohtuullisen vähäisiä. Jalostusarvo per henkilö on ollut vuonna 2024 suurin Uudella- maalla, ollen 68,5 tuhatta euroa per henkilö. Alhaisin jalostusarvo vuonna 2024 on ollut Lounais-Suomessa, jossa jalostusarvo per henkilö on jäänyt jopa 10 tuhatta euroa Uudenmaan arvoa pienemmäksi. Tutkimusjoukon jalostusarvo per henkilö on ollut nousussa tarkastelujaksolla muilla tutkittavilla alueilla, paitsi Pohjois- ja Lounais-Suomessa. Vuoden 2018 jälkeen jalostusarvo per henkilö on noussut koko aineistossa keskimäärin 4 900 eurolla.

Omavaraisuusasteen perusteella vahvimpia yrityksiä ovat olleet Lounais-Suomen yritykset. Kaikkien alueiden keskimääräinen vakavaraisuus on ollut tarkastelujaksolla omavaraisuusasteella mitaten hyvällä tasolla. Vuonna 2024 Itäistä Suomea lukuun ottamatta alueiden omavaraisuusasteet ovat nousseet entisestään saavuttaen keskimäärin jo erinomaisen tason. Suhteellisella velkaantuneisuudella mitattuna vakavaraisuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tarkastelujaksolla. Kaikilla alueilla suhteellinen velkaantuneisuus on melko lähellä lähivuosien keskiarvoaan. Suurin muutos on tapahtunut viime vuonna Lounais-Suomessa, jossa suhteellinen velkaisuus supistui 1,1 prosenttiyksikköä. Myös Itäisessä Suomessa velkaisuus supistui 0,8 prosenttiyksikköä, ja se oli alueiden välisessä vertailussa kaikkein matalin, 17,7 prosenttia.

8 Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne

Edellisissä osioissa tehdyn keskimääräisen mediaanitarkastelun lisäksi tässä luvussa tarkastellaan yrityksiä kumulatiivisten lukujen kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että yritysten tuloslaskelma- ja taseluvut on yhdistetty ja näin saatu aikaan kumulatiivinen, kaikkien yritysten luvut yhteenlaskettuna esittävä summaraportti. Raportit esitetään suhteellisessa muodossa prosentteina, mikä tekee eri vuodet vertailukelpoisiksi keskenään yritysmäärän vaihdellessa vuosien välillä.

8.1 Kustannusrakenne

Taulukko 8-1 Yritysjoukon kumulatiivinen kustannusrakenne

%	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LIKEVAIHTO	100	100	100	100	100	100
+Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,8	0,8	0,5	0,5	0,5
-Aine- ja tarvikekäyttö	32,2	30,3	32,0	35,0	32,4	30,9
+Varaston muutos	0,6	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0
-Ulkopuoliset palvelut	18,6	23,2	21,8	20,6	21,5	23,4
-Henkilöstökulut	33,4	31,1	30,9	29,6	30,7	29,8
-Liiketoiminnan muut kulut	11,1	10,2	10,1	9,7	10,3	10,5
KÄYTTÖKATE	5,6	6,1	6,2	5,7	5,7	5,9
-Poistot	2,4	2,4	2,4	2,6	2,1	2,2
LIIKETULOS	3,2	3,7	3,8	3,1	3,6	3,7
+Korko- ja rahoitustuotot	0,6	0,4	0,3	0,5	0,3	0,6
-Korko- ja rahoituskulut	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5
-Verot	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8
NETTOTULOS	2,6	2,9	3,0	2,6	2,7	3,0
+Satunnaiset tuotot	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2
-Satunnaiset kulut	1,1	0,9	0,9	1,1	1,3	1,1
KOKONAISTULOS	1,8	2,1	2,3	1,6	1,6	2,1
-Muut oikaisuerät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	1,8	2,1	2,3	1,6	1,6	2,1

Kustannusrakenteessa on tapahtunut vain jonkin verran muutoksia viimeisen vuoden aikana suhteessa edellisvuoteen. Toimintakulut ovat supistuneet vuonna 2024 edellisvuodesta, mikä on johtanut käyttökatemarginaalin paranemiseen. Aine ja tarvikekäyttö on palautunut vuoden 2020 tasolle, mutta ulkopuolisten palveluiden osuuden kasvu on vienyt sen positiivisen vaikutuksen. Henkilöstökulujen osuus on kuitenkin samalla laskenut selvästi. Suurimpana yksittäisenä kustannuseränä on aine- ja tarvikekäyttö, johon kului viime vuonna 30,9 prosenttia liikevaihdosta. Ainekulujen osuus supistui edellisvuodesta 1,5 prosenttiyksikköä. Muissa toimintakuluissa ulkopuolisten palvelujen osuus kasvoi 1,9 prosenttiyksikköä, henkilöstökulujen supistui 0,9 prosenttiyksikköä ja liiketoiminnan muiden kulujen osuus kasvoi 0,2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Poistojen osuus on laskenut 0,1 prosenttiyksiköllä.

edellisvuodesta, minkä myötä liike-tulos on noussut edellisvuodesta 0,1 prosenttiyksiköllä 3,7 prosenttiin.

Nettotulosprosentti on noussut 0,3 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin, joka on samaa tasoa kuin vuoden 2021 suhteellinen tulostaso. Korko- ja rahoitustuotot ovat nousseet 0,3 prosenttiyksikköä edellisvuodesta, kun korko- ja rahoituskulujen nousu jäi vain 0,1 prosenttiyksikköön. Veroihin kului 0,8 prosenttia liikevaihdosta. Oikaisematon kokonaistulos jäi 2,1 prosenttiin, mikä on tulostasona vuoden 2020 tasoa.

8.2 Taserakenne

Taulukko 8-2 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastaavaa

%	2019	2020	2021	2022	2023	2024
VASTAAVAA						
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet	7,7	6,9	6,7	6,9	7,1	6,1
Maa- ja vesialueet	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Rakennukset ja rakennelmat	2,2	2,2	2,1	1,7	1,7	1,7
Koneet ja kalusto	11,1	8,4	9,9	9,0	9,0	10,2
Muut aineelliset hyödykkeet	7,1	10,6	7,7	7,4	8,0	10,7
Sijoitukset yhteensä	11,1	11,5	10,9	10,0	10,2	9,8
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	39,8	40,0	37,7	35,4	36,3	39,1
Leasingvastuut	2,8	2,6	2,6	2,4	2,9	3,2
VAIHTO-OMAISUUS						
Aineet ja tarvikkeet	2,5	2,8	3,0	3,6	3,8	3,1
Keskeneräiset ja valmiit tuotteet	3,9	3,8	3,6	3,5	3,3	3,4
Muu vaihto-omaisuus	0,9	0,9	1,0	0,8	0,4	0,6
VAIHTO-OMAISUUS YHT.	7,3	7,5	7,6	7,9	7,5	7,1
SAAMISET						
Myyntisaamiset	20,7	18,5	19,5	21,6	20,5	18,6
Lainasaamiset	0,8	2,5	1,1	0,8	0,5	0,5
Muut saamiset	2,1	2,8	3,7	2,5	6,5	3,3
Siirtosaamiset	9,0	7,3	7,8	8,3	7,8	6,8
SAAMISET YHT.	32,6	31,1	32,1	33,2	35,3	29,2
Rahoitusarvopaperit	0,8	0,7	0,7	0,5	0,5	0,6
Rahat ja pankkisaamiset	16,9	18,0	19,3	20,6	17,5	20,8
LIKVIDIT VARAT YHT.	17,7	18,7	20,0	21,1	18,0	21,4
VASTAAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Taserakenteessa pysyvien vastaavien ja sijoitusten osuus on hieman kasvanut edellisvuodesta. Varastojen ja lyhytaikaisten saamisten osuudet ovat sen sijaan supistuneet. Myös likvidien varojen osuus on kasvanut.

Pysyvissä vastaavissa kiinteistöjen osuus on pysynyt ennallaan. Aineettomien hyödykkeiden osuus on laskenut selvästi, mutta muiden aineellisten hyödykkeiden sekä koneiden osuudet ovat kasvaneet. Saamisissa myyntisaamisten ja siirtosaamisten määrä on laskenut. Muissa saamisissa on ollut myös selvä laskua. Kassavarojen osuus on myös noussut.

Taulukko 8-3 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastattavaa

%	2019	2020	2021	2022	2023	2024
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA						
Oma pääoma	34,2	33,7	32,9	31,0	32,8	33,4
Pääomalainat	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4
OMA PÄÄOMA YHT.	34,3	33,8	33,0	31,1	33,0	33,8
Poistoero ja varaukset	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7	1,0
Oman pääoman oikaisut	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHT.	35,3	34,6	33,8	31,9	33,8	34,9
Pakolliset varaukset	1,0	1,4	1,5	1,3	1,1	1,0
Leasingvastuukanta	2,8	2,6	2,6	2,4	2,9	3,2
PITKÄAIKAISET VELAT						
Pitkäaikaiset velat	16,2	15,8	13,9	12,1	12,9	15,0
Laskennallinen verovelka	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,3
LYHYTAIKAISET VELAT						
Lainat rahoituslaitoksilta	1,1	1,0	1,4	1,5	0,9	1,1
Eläkelainat	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Saadut ennakot	9,0	9,1	8,2	9,4	9,6	7,7
Ostovelat	11,5	10,2	11,1	13,2	12,7	10,8
Siirtovelat	12,4	12,8	12,6	12,4	13,2	13,9
Muut velat	9,6	11,4	13,8	14,8	11,7	11,0
LYHYTAIKAISET VELAT YHT.	43,6	44,6	47,2	51,4	48,2	44,5
VASTATTAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Oikaistussa oma pääoma on noussut 0,8 prosenttiyksikkö edellisvuodesta, ja se on 33,8 prosenttia taseen loppusummasta. Pitkäaikaisten velkojen osuus on hieman kasvanut edellisvuodesta, kun taas lyhytaikaisten velkojen osuus on laskenut 3,7 prosenttiyksiköllä. Eniten lyhytaikaisista veloista laskivat saadut ennakot ja ostovelat. Korollisten velkojen osuus on hieman kasvanut edellisvuodesta.

Vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat kumulatiivisen tarkastelun perusteella myös erinomaisella tasolla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen noin 77,2 prosentilla yhtiöistä ja vakavaraisuus noin 72,8 prosentilla. Kumulatiivisen esitystavan myötä saadut tulokset ovat linjassa mediaanitarkastelun kanssa. Tyypillisesti kumulatiivisessa tarkastelussa suurten yritysten osuus korostuu verrattuna mediaanitarkasteluun.

9 Yhteenveto

Kannattavuusselvityksessä tutkittiin sähköasennusalan yritysten taloudellista kehitystä tarkastelemalla STUL ry:n jäsenyrityksiä mediaanilukujen kautta sekä kumulatiivisen kustannus- ja taserakenteen avulla. Lisäksi tutkittavia yrityksiä tarkasteltiin alueittain. Tutkittavia yrityksiä oli 541 vuoden 2024 osalta.

Kannattavuusanalyysin perusteella sähköasennusalan yritysten yleinen kannattavuus on hyvällä tasolla. Yritysten tuloksentekokyky on pysynyt kohtuullisen vakaana viime vuosien ajan. Kuitenkin viimeisenä neljänä vuotena kannattavuus on ollut hieman edellisvuosia heikompa. Vuoden 2020 jälkeen kannattavuus on ollut hieman tarkastelujakson keskiarvon alapuolella käytännössä jokaisessa kannattavuutta mittaavassa tunnusluvussa. Pienestä laskusta huolimatta tunnusluvut ovat kuitenkin pysyneet kautta linjan hyvällä tasolla. Pääoman tuottoaste on ollut keskimäärin erinomaisella tasolla läpi koko tarkastelujakson. Edellisen kuuden vuoden (2015–2020) ajan sijoitetun pääoman tuottoprosentti on ollut noin 19 prosentissa. Kaiken kaikkiaan nykyistä kannattavuustasoa voidaan pitää erinomaisena sähköasennusalan yrityksille, mutta huomattavaa on kuitenkin suuri ero heikoiten kannattavien ja parhaiten kannattavien yritysten välillä. Parhaan neljänneksen pääoman tuottoaste on ollut jaksolla keskimäärin yli kymmenkertainen verrattuna heikompiin yrityksiin. Sama ilmiö on havaittavissa käyttökateen osalta, sillä parhaan neljänneksen käyttökateprosentti on ollut yli viisinkertainen verrattuna heikoimpaan neljännekseen. Viimeisen neljän vuoden aikana paras neljännes on onnistunut säilyttämään kannattavuuden tarkastelujakson tasolla tai jopa parantamaan sitä, kun taas heikoimman neljänneksen yrityksillä on ollut havaittavissa vuosittain selvää kannattavuustason laskua.

Toimialan yritysten taloudellinen asema on pysynyt vahvana. Tutkituista yrityksistä vakavaraisuus oli 82,9 prosentilla vähintään tyydyttävä. Erinomaiseen vakavaraisuuteen ylsi lähes 73 prosenttia yrityksistä. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 77,2 prosentilla yrityksistä ja vähintään tyydyttävä jopa 94,9 prosentilla yrityksistä.

Kokoluokkien mukaan tarkasteltaessa tulosperusteinen kannattavuus vaikuttaa olevan parhaalla tasolla keskimmäisiin kokoluokkiin kuuluvilla yrityksillä. Tehokkuuden osalta liikevaihdoltaan suuremmat yritykset saavat etua pienempiin yrityksiin verrattuna, vaikka suuremmilla yrityksillä henkilöstökulut per henkilö ovat muita suuremmat. Aineiston mukaan vakavaraisuus on erinomaisella tasolla pienemmissä kokoluokissa, mutta suurimpien osalta omavaraisuusaste laskee selvästi. Tämä on osittain selitettävissä suurten yritysten paremmilla rahoitusmahdollisuuksilla.

Yritysten tunnusluvuissa ja kehityksessä on mielenkiintoisia alueellisia eroja. Toiminnan tehokkuus on ollut keskimäärin parasta tarkastelujaksolla Pohjois-Suomessa ja Uudellamaalla. Kannattavuuden osalta Pohjois-Suomi on pärjännyt tarkastelujaksolla keskimäärin muita paremmin. Kuitenkin vuonna 2023 Länsi-Suomen käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit ylsivät muita alueita korkeammalle. Pohjois-Suomea ja Uusi-maata lukuun ottamatta, kannattavuuden tunnusluvut ovat olleet vuonna 2023 tarkastelujakson keskiarvojen läheisellä tasolla. Lounais-Suomen kannattavuuden parantuessa, suurinta kannattavuuden laskua nähtiin Uudellamaalla ja Pohjois-Suomessa. Henkilöstökulut olivat korkeimmat Uudellamaalla. Vakavaraisuus oli erinomaista kaikilla alueilla sen vaihdellella 51–61 prosentin välillä.

Katsauksen lopuksi yrityksiä tarkasteltiin kumulatiivisesti, jolloin tutkimuksen yritysten luvut summattiin yhteen koko joukkoa kuvaaviksi raporteiksi. Mediaanitarkastelusta poiketen kumulatiivinen tarkastelu tuo esiin yhteiskuvan toimialan kokonaiskannattavuudesta. Kustannusrakenteessa on tapahtunut hieman muutoksia edellisvuoteen verrattuna, joista suurimpana aine- ja tarvikekäytön kustannusten selvä lasku. Lasku ei kuitenkaan heijastunut täysin käyttökatetasolle, sillä ulkopuolisten palveluiden kasvu oli aine- ja tarvikekulujen laskua nopeampaa, jolloin suhteellinen käyttökate parani edellisvuodesta vain hieman. Poistojen suhteellinen osuus hieman kasvoi, mutta operatiivinen liike-tulos oli lievästi edellisvuotta parempi. Rahoitustuottojen rahoituskuluja nopeamman kasvun ansiosta nettotulos oli 0,2 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeampi. Taseessa pitkäaikaisten varojen ja sijoitusten osuus on kasvanut, kun taas varastojen ja lyhytaikaisten saamisten osuudet ovat pienentyneet. Taseen toisella puolella oman pääoman osuus taseen loppusummasta on noussut, pitkäaikaisten velkojen osuus on hieman kasvanut ja lyhytaikaisten velkojen osuus laskenut.

10 Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta

Tunnuslukujen kaavat eivät ole täydellisiä. Niistä on jätetty pois joitakin yksityiskohtia, jotka ovat harvinaisia sähköasennusalalla tai jotka muusta syystä raportin sisällön kannalta ovat vähämerkityksisiä. Kaavoista käy kuitenkin ilmi tunnuslukujen keskeinen sisältö. Tunnuslukujen sisältöä ja oikaisuperiaatteita on selostettu mm. Yritystutkimus ry:n julkaisussa Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi, 10., korjattu painos, Gaudeamus 2017. Lisää tunnuslukujen kaavoja ja tietoa tunnuslukujen tulkinnasta on saatavilla osoitteesta <https://www.almain-sights.fi/tunnuslukuopas/>

10.1 Kannattavuus

10.1.1 Käyttökateprosentti

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Käyttökate} = \text{liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

Käyttökate kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Käyttökateprosentti osoittaa, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateprosentti on toimialakohtainen tunnusluku, jolle ei ole määriteltävissä yleistä ohjearvoa. Sähköasennusalalla on kohtuullisen käyttökateen alarajana pidetty 7 prosenttia. Käyttökateen suuruuteen vaikuttaa se, omistaako yritys toiminnassa käytettävät toimitilat, koneet ja laitteet vai toimiiko yritys vuokratiloissa ja käyttääkö se ensisijaisesti vuokratoneita ja -laitteita. Yrityksellä, joka omistaa tuotantovälineensä voi olla korkeammat kateluvut, yritykselle aiheutuvat kulut näkyvät tällöin tuloslaskelmassa poistoina. Vuokratulot taas sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin ennen käyttökatetta.

10.1.2 Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Liiketulos} = \text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} \\ - \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Liiketulos on virallisen tuloslaskelman ensimmäinen välitulos, joka kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja.

Liiketulosprosentin avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten operatiivista kannattavuutta keskenään, sillä liike tuloksessa ei ole vielä mukana rahoituskuluja. Tällöin velkainen

ja velaton yritys ovat vielä samalla viivalla. Mitä pääomavaltaisempi yritys on, sitä korkeampi tulee liiketulosprosentin yleensä olla. Negatiivinen liiketulosprosentti kertoo yrityksen liiketoiminnan operatiivisista vaikeuksista.

10.1.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulo-rahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, ei lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ole riittänyt lainkaan tulo-rahoitusta. Negatiivinen rahoitustulos on yleensä merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään. Luku on toimialakohtainen.

10.1.4 Nettotulosprosentti

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Nettotulos} = \text{liiketulos} + / - \text{rahoituserät} + / - \text{verot}$$

Nettotulosta pidetään yleisesti yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksena. Nettotuloksessa ei ole mukana tuloslaskelman satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja, joten se ei välttämättä ole sama kuin tuloslaskelman viimeisen rivin voitto tai tappio. Nettotulosprosentti ilmaisee yrityksen säännöllisen toiminnan voitto-osuuden liikevaihdosta. Nettotuloksen riittävyys ja vaadittava vähimmäistaso määräytyvät pääosin yrityksen voitonjakotavoitteiden mukaan.

10.1.5 Oman pääoman tuottoprosentti (ROE)

$$\text{Oman pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} * 100$$

Yrityksen oma pääoma koostuu omistajien alkuperäisistä pääomasijoituksista sekä heidän yritykseen jättämistään voitoista. Oman pääoman tuottoprosentti kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Vertailukelpoisuutta heikentävät suuret investoinnit, jotka eivät ole ehtineet tuottaa tilikaudella tuloa. Pieni oma pääoma voi joskus kasvattaa oman pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on hyvinkin niukka. Oman pääoman riskisyyden vuoksi tulisi oman pääoman tuoton nousta aina markkinoilta saatavan riskittömän sijoituksen tuottoa korkeammaksi. Mitä riskisemmästä yrityksestä on kysymys, sitä suurempi tulee riskilisän ja oman pääoman tuottotason olla.

10.1.6 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} * 100$$

$$\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin} = \text{tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvo}$$

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{oma pääoma} + \text{korolliset velat}$$

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti mittaa tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluvussa yrityksen tulos on suhteutettu sen saamiseksi tarvittuihin resursseihin eli yrityksen sitomaan pääomaan.

Tunnusluvun vertailukelpoisuutta eri yritysten välillä heikentävät suuret investoinnit sekä arvonnkorotukset. Pienet pääomat saattavat joskus kasvattaa pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on vähäinen. Tunnusluvun vertailtavuutta eri yritysten kesken saattaa myös heikentää se, että aina ei ole käytettävissä luotettavaa tietoa yrityksen taseen vieraan pääoman jakamiseksi korolliseen ja korottomaan osaan. Sijoitetun pääoman tuottoprosenttia voidaan pitää tyydyttävänä, jos se vähintään yhtä suuri kuin yrityksen vieraan pääoman keskimääräinen korkoprosentti.

10.2 Vakavaraisuus

10.2.1 Omavaraisuusaste (%)

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} =$$

$$= \frac{\text{Omat varat}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{tehtyyn työhön perustuvat ennakkomaksut}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen määrään asti,} \\ & \text{että sidottu pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön

varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Taseen omat varat muodostavat yrityksessä puskurin mahdollisia tappioita vastaan, omavaraisuusaste kuvaa näiden puskureiden tasoa. Omavaraisuusaste katsotaan hyväksi, jos se on suurempi kuin 35 %.

Tunnuslukua käytettäessä on huomioitava, että yrityksen taseissa käyttöomaisuuden käyvät arvot saattavat joskus poiketa selvästi omaisuuden tasearvoista. Tase myös kuvaa vain yhden päivän tilannetta. Mikäli tilinpäätösajankohta ajoittuu epänormaaliin tasetilanteeseen esim. varastojen arvo tai velat ovat normaalia suuremmat, niin omavaraisuusaste voi saada normaalia heikompia arvoja.

10.2.2 Nettovelkaantumisaste (Net Gearing)

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}}{\text{Omat varat}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen asti,} \\ & \text{että sidottu oma pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen velkaantuneisuutta. Tunnusluku mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Mitä korkeampi tunnusluvun arvo on, sitä korkeampi on myös yrityksen velkaantuneisuus.

Mikäli tunnusluvun arvo on negatiivinen, on yritys käytännössä nettovelaton. Tällöin korollista velkaa ei ole, tai ne voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista. Nettovelkaantumisaste voidaan katsoa hyväksi, jos se on pienempi kuin 60 %. Kun tunnusluvun arvo on 100, tarkoittaa se käytännössä sitä, että yrityksen omistajien ja rahoittajien pääomapanokset ovat yhtä suuret. Tällöin yrityksen rahoitustilannetta voidaan pitää vielä jokseenkin tasapainoisena.

10.2.3 Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti (Kokonaisvelat (%) liikevaihdosta)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen kokonaisvelkojen suhdetta toiminnan laajuuteen.

Tunnusluku on toimialakohtainen. Sen perusteella voidaan arvioida yrityksen käyttökatevyyttä. Mitä korkeampi on suhteellinen velkaantuneisuus, sitä suurempi tulee käyttökateen olla, jotta yritys selviytyy vieraan pääoman hoitovelvoitteista.

10.3 Maksuvalmius

10.3.1 Quick ratio

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut}}$$

Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään. Quick ratio kuvaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Tunnusluvun luotettavuutta heikentää se, että tunnusluku lasketaan yhden ajankohdan — tilinpäätösajankohdan — perusteella. Tunnusluku ei välttämättä anna oikeaa kuvaa yrityksen tyypillisestä maksuvalmiudesta tilikauden aikana. Tunnuslukua käytettäessä on syytä tarkastella erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän.

10.3.2 Current ratio

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Current ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä. Current ratiossa tarkasteluperspektiivi on hieman pitempi kuin Quick ratiossa. Current ratiossa nopeasti rahaksi muutettaviin eriin luetaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus. Tunnusluvun tulkinnassa on tarkasteltava erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 2.

10.3.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulos kertoo, kuinka paljon yrityksen varsinainen liiketoiminta tuottaa tulorahoitusta. Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta sekä voitonjaosta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulorahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ei ole riittänyt lainkaan tulorahoitusta ja on merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään.

10.4 Toiminnan laajuus

10.4.1 Liikevaihto

Liikevaihto antaa karkean kuvan toiminnan laajuudesta. Liikevaihdon muutos kuvaa toiminnan kasvua tai supistumista. Toiminnan todellisen kasvun arvioimiseksi tulisi ottaa huomioon inflaation vaikutus.

10.4.2 Henkilöstö keskimäärin

Henkilöstömäärä on liikevaihdon ohella keskeinen yritystoiminnan volyymimittari. Tunnusluvussa henkilöstömäärä ilmoitetaan vuotuisena keskiarvolukuna.

Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia, vaan voivat sisältää mm. lomautettua henkilöstöä. Yritysten käyttämä laskentatapa voi myös vaihdella osa-aikaisen ja määräaikaisen henkilöstön laskennassa.

10.4.3 Liikevaihdon kasvuprosentti

$$\text{Liikevaihdon kasvuprosentti} = \frac{\text{Liikevaihto} - \text{edellinen liikevaihto}}{\text{Edellinen liikevaihto}} * 100$$

Liikevaihdon kasvuprosentti mittaa yrityksen liiketoiminnan kasvukehitystä. Lukuun voi vaikuttaa joskus myös yritysrakenteessa tapahtuneet muutokset. Yritys voi kasvaa ostamalla liiketoimintaa tai supistua myymällä liiketoimintaansa. Minimim kasvulle asettaa lähinnä vuotuinen inflaatio. Mikäli kasvu ei ylitä inflaatiota, ei yritys ole saanut aikaan reaalista kasvua.

10.4.4 Jalostusarvoprosentti

$$\text{Jalostusarvoprosentti} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa. Jalostusarvo osoittaa, minkä verran yritys on omalla toiminnallaan, työntekijöidensä työllä ja käytettävissä olevalla laitteistolla lisännyt ostettujen aineiden ja ulkopuolisten palveluiden arvoa.

Jalostusarvon nostaminen merkitsee yleensä parempaa kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta. Yleissääntönä voidaan sanoa, että mitä enemmän tuotteeseen liittyy palvelua, sitä suurempi on jalostusarvo.

10.5 Tehokkuus

10.5.1 Liikevaihto/hlö

$$\text{Liikevaihto/hlö} = \frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin}}$$

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työ määrä ei näy henkilöstön lukumäärässä.

10.5.2 Jalostusarvo/hlö

$$\text{Jalostusarvo/hlö} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa, jolloin jalostusarvo / henkilö kuvaa tuotetun lisäarvon määrää yhtä työntekijää kohden.

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Tällöinkin vertailua vaikeuttaa se, että osa yrityksen työpanoksesta voidaan ostaa ulkoisina palveluina, jolloin todellinen työpanos ei näy yrityksen henkilöstökuluissa.

10.5.3 Henkilöstökulut/hlö

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, vuodessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, kuukaudessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}/13}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

Kuukausittaisessa tunnusluvussa 12 kuukautta vastaavat vuotuiset henkilöstökulut jaetaan luvulla 13, koska henkilöstökulujen katsotaan sisältävän lomarahoja yhden kuukauden palkan verran. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön eikä henkilöstökulujen määrässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia.

10.5.4 Myyntisaamisten kiertoaika

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto}}$$

Tunnusluku ilmoittaa, kuinka monta päivää yrityksen liikevaihto on keskimäärin saamisina, ennen kuin se saadaan rahana kassaan. Luku mittaa yrityksen perinnän tehokkuutta ja toisaalta yrityksen asiakkailleen antamia maksuaikoja. Myyntisaamisten kiertoajan pitäisi olla lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä myyntisaamiset saattavat olla normaalista poikkeavat. Myyntisaamisiin sisältyy myös usein eriä, jotka eivät sisälly liikevaihtoon esim. liikevaihtovero, kuljetukset, käyttöomaisuuden myynti ja valmistevero.

10.5.5 Ostovelkojen kiertoaika

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{ostovelat}}{\text{Aine- ja tarvikeostot}}$$

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, kuinka paljon yritys on käyttänyt tavarantoimittajien rahoitusta ostojensa rahoitukseen. Kiertoajan arvo kertoo, kuinka monessa päivässä yrityksen ostot keskimäärin maksetaan. Kiertoajan pidentyminen on usein merkki heikentyneestä maksuvalmiudesta. Nyrkkisääntönä ostovelkojen maksuajan suhteen on pidetty sitä, että maksuajan pitäisi ylittää hieman myyntisaamisten maksuaika.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä ostovelat saattavat olla normaalista poikkeavat.

10.6 Mediaanit ja kvartiilit

Kvartiilin laskemista varten tunnusluvun arvot on asetettu järjestykseen pienimmästä suurimpaan. Alakvartiili osoittaa, että 25 prosentilla yrityksistä kyseinen tunnusluku on alakvartiilia pienempi ja 75 prosentilla yrityksistä tunnusluvun arvo on tätä suurempi. Mediaani on keskimäinen havainto suuruusjärjestykseen asetetuista arvoista, jolloin 50 prosenttia havainnoista ovat mediaania suurempia ja vastaavasti 50 prosenttia tätä pienempiä.